УзССР Давлат китоб палатаси

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 юлдан чиқа бошлаган

№ 185 (8. 127) ◆ 1992 йил 21 сентябрь, душанба ◆ Нархи 2 сўм.

** Воқеа арафасида*

ЎЗБЕКИСТОН—РОССИЯ: ТОШКЕНТ ИШБИЛАРМОНЛАРНИ КУТМОҚДА

⊙ Ўзбекистон билан Россиянинг азалдан мавжуд бўлган савдо алоқалари маърифий бозор даражасида янги омилга эга бўлади. Ишбилармонлик фаолиятини кучайтириш ва ўзаро алоқаларни йўлга қўйиш учун икки давлат вакилларининг 25—29 сентябрь кунларида Тошкентда ўтказиладиган амалий учрашуви шундан далолат бериб турибди. Бу учрашув шериклар бир-бирларига ўзларининг аниқ таклифларини айтиб, аниқ-равшан муаммоларни белгилаб олишлари учун имконият яратади.

Тошкентда учрашув ўтказиш ғоясини иккала мамлакат президентлари, парламентлари, ҳукуматлари маъқуллаган. Учрашувни ўтказишни эса ишбилармонлар уюшмаси, Ўзбекистон Давлат жамғармаси, саноатчилар ва ишбилармонлар халқаро конгресси, қўшма омилкорлик Россия ишбилармонлари уюшмаси ҳамда қўшма корхоналар Москва уюшмаси ўз зиммасига олди. Бу эса томонларнинг қизиқиши катталигидан далолатдир. Очиғини айтадиган бўлсак, иккала томон ҳам вақтни бой бермасликка интилаётир. Чунки бозор кутиб турмайди, бошқа манфаатдор ҳамкорлар ташаббусни илиб кетишлари мумкин.

— Учрашув амалда фойда келтириши учун республикамиз ҳамма ишни қилмоқда, — деди Ўзбекистон ишбилармонлар уюшмасининг раиси, ташкилий комитет раисининг ўринбосари М. К. Жўраев. — Россия Федерацияси билан Ўзбекистон Республикаси савдо-саноат доиралари ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатиш учун яхши шарт-шароит яратиш ташкилот комитетига топширилган. Бу комитетга Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг иқтисодий ислоҳот, бюджет сиёсати ва маҳаллий ўзини ўзи бошқариш комитетининг раиси Э. Н. Хўжаев бошчилик қилмоқда.

— Мурод Каримович, семинар-учрашув режаси тўғрисида сўзлаб берсангиз...

— Режаларимиз катта. Биргаликдаги ишбилармонликни ва унинг бошқа шаклларини ривожлантиришнинг умумий муҳитини, иккала томон бозор муносабатларининг аҳволини аниқлаш лозим бўлади. Россия ҳукумати бошлиғининг биринчи ўринбосари В. Ф. Шумейко, хорижий сармоялар, халқаро ишлар ва ташқи иқтисодий алоқалар бўйича етакчи мутахассислар маърузаларини эшитиш кўзда тутилмоқда. Бу икки томонлама маслаҳатлашувлар хусусийлаштириш, акциялаштириш, қимматли қоғозлар билан операциялар ўтказиш, давлат мулки ва хусусий мулкни қўшиб олиб бориш муаммоларига доир ишларни пухталаштиришга ёрдам беради.

Ташқи иқтисодий, валюта масалалари, ҳисоб-китоб олиб бориш, сўм билан ҳисоб-китоб қилишнинг янги тизими хусусида фикрлашиб олиш навбатдаги босқич бўлади. Сўнгра учрашув қатнашчилари божхона қоидалари, бож тўлаш тартиби билан танишадилар, уларга корхоналарни рўйхатга олиш, солиқ солиш, молия бозорининг қандай амал қилиши ҳақида ахборот берилади.

— Учрашув қатнашчилари орасида ишбилармонлар ҳам кўп бўлади. Улар семинар-учрашув давомида ўзларига ҳамкорларни излаб битим тузишлари учун имконият бўладими?

— Республика халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси кўргазма тижорати марказига айланди. Бу ерда иккала республиканинг ишбилармонлари ишлаб чиқараётган хилма-хил маҳсулотларнинг кўргазма савдоси ташкил этилади. Хуллас, семинар қатнашчилари қуруқ қайтмайдилар. Худди шу ерда тижоратга доир таклифлар тўғрисидаги маълумотларнинг компьютер банки ишлаб туради ва у мунтазам янгилаб борилади. Ташкилий техника учрашувни самаралироқ ўтказишга имкон беради. Режада амалий учрашувлар, кичик ва ўртача корхоналарни бориб кўриш ҳам кўзда тутилган.

⊙ ...Республика иқтисодий турмушидаги бу муҳим воқеани ташкил этувчилар иши етарли. Учрашаётган иккала томоннинг ташкилот комитетлари ҳамма иш юксак халқаро савияда ўтиши учун ўз ҳаракатларини мувофиқлаштириш мақсадида мунтазам маслаҳатлашиб турадилар.

Маърузалар, учрашув ва суҳбатлар ўтадиган заллар жиҳозланиб, боғ, хиёбонларга оройиш берилмоқда. Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг баландлиги 2,5 метрли ҳаракатланувчи стендлари бўлган, ҳар бири 600 квадрат метр саҳнли заллари ишбилармонлар ихтиёрига берилди. Бу ерда очиладиган тижорат кўргазмаси 25 сентябрдан 5 октябргача харидорларни қабул қилиши мумкин. Ўзбекистон ва Россия ишбилармонлари ўз корхоналари ишлаб чиқарган маҳсулотларнинг қай даражада харидоргирлигини яна бир маротаба синовдан ўтказиш имконига эга бўладилар. Харидоргир мол эгалари бир бирлари билан товар айирбошлаш ва келажакда манфаатли тижорат ишларини давом эттириш учун шартномалар тузишлари мумкин.

Пўлат НИШОН.

КОРХОНАНИНГ ОЛТИН ТЎЙИ

«ФОТОН» ишлаб чиқариш бирлашмаси ўзининг эллик йиллик тўйини нишонлади. 18 сентябрь куни Халқлар дўстлиги саройида корхона жамоасининг ана шу шонли санасига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Тантанали кечани очган корхона бош директори В. Татеосов «Фотон»нинг таржимаи ҳолига қисқача тўхталиб ўтиб унинг истиқболлари тўғрисида сўзлаб берди. Жумладан, ишлаб чиқаришни тубдан қайта қуриш дастурини амалга ошириш бошланганлиги ҳақида гапирди. Ишлаб чиқаришни қайта қуриш — бу нафақат электрон аҳамиятдаги маҳсулотларни, балки турли-туман халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни ҳам кўпайтириш маъносини англатади. «Фотон» яқин икки йил мобайнида тайёрланаётган умумий маҳсулот ҳажмининг 50 фоизгача мураккаб рўзғор техникалари ишлаб чиқариш вазифасини ўз олдига қўйган. Қўшма корхоналарни ташкил этиш ишлари ҳам бошлаб юборилди. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо бўлган мамлакатлар, шунингдек хориждаги ҳамкасб ва турдош корхоналар билан ўзаро манфаатли асосларда алоқалар ўрнатишга муҳим аҳамият берилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. Возненко жамоага Ўзбекистон Республикаси ҳукумати номидан эсдалик номасини топширди.

Бирлашма ходимлари Тошкент шаҳар Ҳокими Атҳамбек Фозилбековнинг улар шаънига айтган эзгу тилаклари ва дил сўзларини диққат билан тингладилар. Ҳамкасбларини табриклар экан (Ҳоким қарийб йигирма йилга яқин муддат мобайнида «Миконд» корхонасида меҳнат қилган) кўп миллатли жамоанинг шаҳримиз ҳаётининг барча жабҳаларидаги хизмати, техника тараққиётини юксалтиришга қўшаётган улуши ҳақида фахрланиб гапирди. Атҳамбек Фозилбеков фотончиларга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг табригини етказди.

Ўзбекистон давлат радиоэлектрон, электротехника саноати ва асбобсозлиги концерни бошқарувининг раиси Х. Тожиев республика концернлари раҳбарлари номидан жамоани қизғин муборакбод этди. Россиядаги «Фотон» корхоналари номидан «Микроэнергетика» акционерлик жамиятининг бош директори С. Булгаков ҳамкасбларини муборакбод этди. Тантанали кечада бирлашма номига йўлланган бошқа табрикномалар ҳам ўқиб эшиттирилди.

Мусиқали бадиий кўрсатув тантанали кечага ўзгача файз бағишлади. Ана шу театрлаштирилган кўрсатувда корхона босиб ўтган бутун тарихий йўл кеча қатнашчилари кўз ўнгида гавдалантирилди. Шуни айтиш керакки, мана шу театрлаштирилган кўрсатувда завод барча авлодларининг вакиллари иштирок этдилар. Тантанали кеча катта байрам концерти билан ниҳоясига етди. Унда профессионал жамоалар, «Фотон» бадиий ҳаваскорлари иштирок этдилар.

Вали АҲАДОВ.

СУРАТЛАРДА: «Фотон» бирлашмасининг олтин тўйига бағишланган тантанали кечадан лавҳалар.

Андрей Пишненко суратлари.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Тошкентда Ўзбекистон билан Эстония ўртасида савдо-иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди.

⊙ Шанба куни кечқурун Самарқанддаги машҳур Регистон майдонида мусулмон Шиалар Имоми Оға Хон жаноблари шаҳар атроф-муҳитини янгилаш ва янги меъморчилик йўлларини яратишга қаратилган энг яхши тўққиз лойиҳа муаллифларига меъморчилик бўйича ўз номидаги мукофотларни топширди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги диний ишлар комитети Тожикистондаги воқеалар муносабати билан бу қўшни давлат мусулмонларига мурожаат қабул қилди.

⊙ Хивада Оролбўйи — Хоразм, Қорақалпоғистон ва Туркманистоннинг Тошҳовуз вилояти раҳбарлари учрашдилар. Улар бу йилги пахта ва шоли ҳосилини йиғиштириб олиш, ўзаро ҳамкорлик қилиш юзасидан фикрлашиб олдилар.

⊙ «Буюк Ипак йўли» ўтган Ғаллаоролнинг Сарбозор қишлоғида усти берк бозор фойдаланишга топширилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

⊙ Бишкек шаҳрида бўлиб ўтган Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларининг парламентлараро ассамблеяси Тожикистондаги қуролли тўқнашувларни зудлик билан тўхтатиш нияти билдирилган мурожаат қабул қилди.

⊙ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош котиби Бутрос Галига мурожаатидан сўнг минтақамизга келган БМТ Бош котибининг махсус вакили Раймонд Соммерейнс бошчилигидаги жаҳон ҳамжамияти делегацияси аъзолари ҳамон қуролли тўқнашувлар давом этаётган Қўрғонтепа вилоятига келди.

⊙ Бугун Киевда Россия билан Украина ўртасида Қора денгиз флоти бўйича музокараларнинг янги босқичи бошланади. Томонлар бу флотга биргаликда раҳбарлик қилиш учун бирлашган қўмондонлик тузиш ниятидалар.

⊙ Россияда нефть ва нефть маҳсулотлари нархи оширилгандан сўнг Москвада якшанба куни А-76 бензинининг 1 литри 13 сўмдан, АИ-93 — 15 сўмдан, дизель ёнилғиси 12 сўмдан сотила бошланди. Ҳукумат, шунингдек, темир йўл ва денгиз транспортида чипталар нархи бир ярим баравар, фуқаро авиациясида (маҳаллий линиялардан ташқари) 3 баравар оширилганлигини ҳам эълон қилди.

⊙ Қирғизистон адлия вазирлиги бу республика коммунистлари партиясини рўйхатга олди. Ташаббускор гуруҳ ҳозирча унинг сафида 2 минг нафарга яқин аъзо борлигини, лекин коммунистлар тез орада кескин кўпайишини маълум қилди.

⊙ Россия фуқаро авиацияси диспетчерлари касаба уюшмасининг федерацияси ҳаво ҳаракатини бошқариш хизматлари ходимларининг ойлигини 50 минг сўм ва ундан ҳам кўпроқ қилиб белгилашни ҳукуматдан талаб қилди. Акс ҳолда диспетчерлар иш ташламоқчилар.

ХОРИЖДА

⊙ Бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг сессиясида умумсиёсий мунозаралар бошланади. Сессия кун тартибининг бу масаласи бўйича БМТга аъзо бўлган 174 давлат вакили сўзга чиқиш учун ёзилган.

⊙ Кеча Эстонияда президент сайловлари бўлиб ўтди. Дастлабки маълумотларга қараганда тўрт номзоднинг биронтаси ҳам президент бўлиб сайланиш учун етарлича овоз ололмаган. Энди шу куни янги сайланган Давлат кенгашида 2 та энг кўп овоз олган номзоддан бири Президент қилиб сайланади.

⊙ Лондонда Тошкент билан Буюк Британия пойтахти ўртасида бевосита ҳаво йўли очиш тўғрисида ҳукуматлараро битим имзоланди. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси бош директори Ғани Рафиқов биринчи Тошкент — Лондон рейси 27 октябрда бўлишини маълум қилди.

⊙ Франция Президенти Франсуа Миттеран операция қилингандан сўнг яна ўз вазифасини бажаришга киришди. Врачлар унда рак борлигини аниқлашганларига қарамасдан Миттеран 1995 йилгача ўз лавозимида қолиш ниятида. Шу муносабат билан Елисей саройи вакили бундай касаллик билан одам яна 15-20 йил яшаши мумкинлиги ҳақида баёнот берди.

⊙ Социалистик интернационалнинг XIX конгрессида 1981 йилдан 1984 йилгача Франция ҳукуматига бошчилик қилган 64 ёшли Пьер Моруа бу халқаро ташкилот раҳбари қилиб сайланди. Социалистик интернационалга узоқ йиллардан бери германиялик машҳур давлат арбоби, Вилли Брандт етакчилик қилиб келган эди.

⊙ Собиқ жаҳон чемпионлари Роберт Фишер билан Борис Спасский ўртасида давом этаётган учрашувнинг биринчи қисми тугади. 10-йўлин дуранг натижа билан тугаган бўлса, 11-ўйинда америкалик гроссмейстер рақибини 41-юришда таслим қилди. Шундай қилиб ҳисоб Роберт Фишер фойдасига 5:2 бўлди. Бу учрашувнинг иккинчи ярми 30 сентябрда Югославия пойтахти Белградда бошланиши керак.

РАҚОБАТ БЎЛГАН ЖОЙДА...

— Шимолий Олмазор кўчасидаги ўқув-ишлаб чиқариш комбинати биносида бунёд этилаётган лицейнинг очилишига ҳам яқин қолди, — дейди Собир Раҳимов район халқ таълими бўлими мудири Маъсуда Одилова. Лицейда билим оладиганлар ҳам, дарс берадиганлар ҳам танлов орқали қабул қилинаётир. Айниқса, дарс берувчилар орасида рақобат кучли. Чунки районимиздаги 1, 22 ва 29-ўрта мактабларда араб, 24-ўрта мактабда ҳинд, 119-ўрта мактабда форс тили чуқур ўргатилади.

Чет тилларни лицей талаби даражасида ўқитиш анча мураккаб вазифа. Шунинг учун биз Шарқшунослик институти билан ҳамкорликда иш олиб борамиз. Улар билан тузилган шартномага кўра лицейни аъло баҳоларга битирган талабалар бу институтга имтиҳонсиз қабул қилинадилар. Яна бир муҳим воқеа институтда иқтисодиёт факультетининг фаолият кўрсатишидир. Мустақилликни қўлга киритиб, иқтисодий инқирозни бошидан кечираётган республикамиз учун хорижий тилларни пухта ўзлаштирган иқтисодчилар сув билан ҳаводек зарур.

Халқаро муносабатларда инглиз тили мавқеининг катталиги ҳаммага аён. Бу тил бизнинг ўқув даргоҳда иккинчи тил сифатида қабул қилинган. Очилаётган лицейга бўлган қизиқишни яна шундан ҳам билса бўладики, бу ўқув йилида 250 та ўқувчи қабул қилишни режалаштираётган бўлсак-да, шу кунгача 450 ўқувчидан ариза тушди. Бу йил 8, 9, 10 ва 11-синфларга ўқувчилар қабул қиламиз. Ҳар синфда 25 тагача ўқувчи ўқитилади. Тил дарсларида ўқувчилар гуруҳларга бўлиб ўқитилади. Дарслар замонавий ўқув қуроллари ва жиҳозлари ёрдамида олиб борилади. Муаллимларимиз мустақил юртимизнинг келажакда гуллаб-яшнаши учун малакали ходимлар етказиб беришда қўлларидан келганича барча ишларни амалга оширишларига ишонаман.

Сунnат ЙЎЛДОШ.

** Давлат назорат комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармасида*

ЭСКИ «КАСАЛ» ХУРУЖЛАРИ

Бозорга ўтишнинг мураккаб шароитларида аҳолини иқтисодий жиҳатдан ҳимоя қилишга катта аҳамият берилаяпти. Ўзбекистон раҳбарияти ана шу қийин паллада республика аҳолисини қўллаб-қувватлаш учун ҳамма чораларни кўриб келди ва кўрмоқда. Жумладан, республика Вазирлар Маҳкамаси ўтган йил март ва бу йил январь ойида Ўзбекистон Республикаси аҳолисига асосий турдаги озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат молларини сотишни барқарорлаштириш юзасидан чоралар тўғрисида ҳамда Ўзбекистон Республикаси истеъмол бозорини ҳимоя қилиш тўғрисида қарорлар қабул қилди. Уларга мувофиқ мавжуд имкониятлар ишга солиниб, кундалик эҳтиёж озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат молларининг бир қисми меъёр бўйича бозор нархларидан анча паст баҳоларда сотиладиган бўлди.

Давлат бюджети камомадга эга эканлиги, кўпгина озиқ-овқат маҳсулотлари Ўзбекистон ташқарисидан олиб келинишини ҳисобга олган ҳолда республика ҳар бир аҳолисини имконият даражасида таъминлаш нақадар мушкуллигини тасаввур этиш қийин эмас. Шундай экан савдо ходимлари юксак онглилик ва масъулият кўрсатиб, «эски касал»ларидан халос бўладилар, харидорлар ҳақига хиёнат қилиш, тарозидан уриш, молларни яшириб қўйиш каби камчиликларга барҳам берадилар, деб ўйлаш мумкин эди...

15 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорат комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармаси ҳайъати мажлиси бўлиб ўтди. Унда район ҳокимлари, шаҳар ва районлар савдоси раҳбарлари иштирок этдилар. Ўзбекистон Республикаси аҳолисини меъёр бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш масаласи кўриб чиқилди. Ҳайъат мажлисини Тошкент шаҳар давлат назорати идораларининг раҳбари Б. С. Камолов олиб борди.

Ўтказилган текширишлар айрим жойларда ҳали ҳам маҳсулотларни меъёр бўйича сотишнинг белгиланган тартиби бузилаётганлигини кўрсатди. Бунга Давлат назорат комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Н. С. Насимов ахборотида келтирилган мисоллар ҳам далолат бўла олади.

Сергели районидаги 5-магазин текширилган пайтда 290 килограмм ун, 192 килограмм шакар, 207 килограмм пахта ёғи камомади аниқланди. Шу райондаги 20-магазинда эса 50 килограмм пишлоқ, гўшт консервалари ва консервалаштирилган сут яшириб қўйилган экан. Мирзо Улуғбек районидаги 18-магазинда ёрдамчи хоналар ва омборларда яшириб қўйилган 21,3 минг сўмлик маҳсулотлар топилди. Чилонзордаги 23-магазинда харидорлардан конфет, печенье, сигареталар яшириб қўйилибди.

Шайхонтоҳур ва Юнусобод районларида озиқ-овқат маҳсулотларини «четга» сотиш ҳоллари аниқланди. Аҳолини меъёр бўйича маҳсулотлар билан таъминлашда бошқа нуқсонлар ҳам кўп. Масалан Миробод районидаги 33-магазинда август ойида 68 киши гўшт, 160 киши ун, 163 киши гуруч, 130 киши макарон олмабди. 7-магазинда эса шу райондаги 1 мингга яқин киши чой, 320 киши ўсимлик ёғи олмаган.

Собир Раҳимов, Сергели, Бектемир, Акмал Икромов районларидаги магазинларда харидорлар ҳақидан уриб қолиш ҳоллари аниқланган.

Хизмат кўрсатилаётган аҳолини қатъий ҳисобга олиш алоҳида аҳамиятга эга. Чунки тақсимланаётган озиқ-овқат маҳсулотларининг ҳар бир килограмми асосан республиканинг шундай ҳам бой бўлмаган бюджети ҳисобидан қопланади. Ана шундай бир вазиятда Бектемир район уй-жой бошқармаси ва озиқ-овқат савдоси мутасаддиларининг масъулиятсизлиги кишини ҳайрон қолдиради. Бу ерда хизмат кўрсатилаётган аҳоли сони 2,5 минг кишига кўп қилиб кўрсатилган. Райондан кўчиб кетган 600 нафардан кўпроқ одам эса яна 2-3 ой давомида меъёр бўйича маҳсулот олиб турганлар. «Яккасарой» акционерлар жамиятининг 6, 8, 33, 35-магазинларида бир одам ўрнига бошқасининг маҳсулот олиш ҳоллари маълум бўлди.

Ҳайъат мажлисида шаҳар қатор районлари аҳолисини нон билан таъминлаш қониқарсиз аҳволда эканлиги ҳақида ташвишланиб гапирилди. Масалан 2 сентябрь куни Акмал Икромов районидаги 22, 24, 26-магазинларга нон олиб келинмаган. Нонни турлари бўйича етказиб бериш буюртмаларига мунтазам равишда риоя этилмайди. Бунга мисол тариқасида 3 сентябрда 16-магазинга буюртмадагидан 80 килограмм, 39-магазинга эса 130 килограмм нон кам олиб келинганлигини келтириш мумкин.

Шунингдек, мева-сабзавот маҳсулотлари, картошка, узум ва қовун-тарвузни қишда сақлаш учун олиб қўйиш суръатлари жуда пастлиги юзасидан ташвиш билдирилди.

Районлар ҳокимлари, «Тошкент-савдо» савдо-ишлаб чиқариш концерни ва унинг район бўлинмалари раҳбарлари текшириш якунларидан жиддий хулоса чиқариб олишлари керак. Чунки аниқланган камчиликлар республика раҳбариятининг аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш юзасидан кўраётган чоралари самарадорлигига салбий таъсир кўрсатяпти, тошкентликларни ғазаблантирмоқда.

Текшириш якунлари муҳокама этилгандан сўнг Акмал Икромов, Бектемир ва Сергели районлари савдоларининг раҳбарлари аҳолини меъёр бўйича озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш юзасидан жуда бўш иш олиб бораётганликлари учун қатъий огоҳлантирилдилар. «Тошкентсавдо», «Тошкентнон» ва «Тошкентмевасабзавотсаноат» раҳбарларининг улар аниқланган камчиликларни бартараф этиш учун шошилинч чоралар кўрадилар, айбдорларни жавобгарликка тортиш хусусидаги ваъдалари маълумот учун қабул қилинди.

Ҳайъат мажлисида Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков иштирок этди ва сўзга чиқди.

Собир АЛИЕВ.

ҚИЗИҚИШ УЙҒОТДИ

«ФЕРМЕРЛАР учун техника» ишлаб чиқариш-тижорат жамияти бугунги кунда кўпчиликка яхши танилиб қолди. Жамият йўли билан фермерлар учун тайёрланаётган турли техникавий қурилмалардан буюртмачилар мамнун.

Кейинги ойларда меҳнат аҳли ўртасида техника ижодкорлиги кенг ривож топди. Ана шу изланишлар туфайли қатор янги хил маҳсулотлар чиқариш йўлга қўйилди. Уларнинг кўпчилиги фермерларга етказиб берилди.

Жамият маҳсулотларига Болтиқбўйи давлатларида ҳам қизиқиш ортиб бормоқда. Шу минтақадаги «Эс-трак» акционерлик жамиятининг ишбилармонлар гуруҳи яқинда Тошкентда бўлиб, техника ижодкорлари фаолияти билан танишдилар. Икки томон ўртасида мустаҳкам ҳамкорлик алоқасини йўлга қўйиш тадбирлари ҳам кўрилди.

Саодат ОДИЛОВА.

ЙИГИТНИНГ ҚАНОТИ

КЕЙИНГИ йилларда ўзбек диёрида йилқичилик ҳам кенг ривож топмоқда. Моҳир йилқичиларнинг фидойилиги ва жонкуярлиги билан наслдор отлар сони анча ортди. Агар сиз «От — йигитнинг қаноти» деб аталган фильмни томоша қилсангиз отчилик билан боғлиқ қатор янгиликлар билан яқиндан ошно бўласиз.

Мазкур янги ҳужжатли экран асари устида қизғин ижодий иш олиб борилди. Таниқли режиссёр ва актёр Т. Юнусов томонидан яратилган ушбу фильмда чавандозлик санъатига доир қизиқарли лавҳалар ҳам бор. Янги экран асари ўзбек кино ҳужжатчиларининг яхши ижод намуналаридан бири деб топилди.

Сабоҳат ОҚИЛОВА.

УЧИНЧИ КЎРГАЗМА

«ОСИЁ» галереяси ташаббуси билан мўйқалам усталарининг ижодий кўргазмаларини ташкил этиш яхши анъанага айланиб қолди. Москвада очилган «Ўзбекистоннинг бугунги санъати» деган катта экспозицияни уюштиришда ҳам бу ижодий жамоа яқиндан бош қўшди.

Янги кўргазмада ўзбек тасвирий санъатига доир кўпгина асарлар намойиш қилинмоқда. Айни бир вақтда ўзбек миллий амалий санъат асарлари намуналарига ҳам кенг ўрин ажратилди. А. Мухторов, О. Раҳимов каби номлари машҳур усталар қўлидан чиққан асарлар ҳам томошабинларга манзур бўлмоқда.

Бу экспозиция шу йили Москвада Ўзбекистонга бағишланган навбатдаги учинчи кўргазма ҳисобланади.

Султон АҲМАД.

Лолахон Абдураҳмонованн Йўлдош Охунбобоев номидаги бош кийимлар фабрикасида ҳурмат билан тилга олишади. Чунки у ҳар куни план [illegible] ишлайди. Бундан ташқари унинг ишлаганига эндигина 6 йил бўлганига қарамай, у тиккан бош кийимлар сифатлилиги билан ажралиб туради.

СУРАТДА: Лолахон Абдураҳмонова ўз машинасида бош кийимни тикиш пайти тасвирланган.

** ХДП: район ташкилотларида*

АЛОҚАЛАР ЯНАДА КЕНГАЯДИ

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг ўз фаолиятини бошлаганига ҳам бир йил тўлаяпти. Демак, бир йилдирки, собиқ КПССдан тубдан фарқ қилувчи бу партия Мустақил Республикамизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаёти, Ўзбекистон ҳудудидаги кўп миллатли халқлар ўртасидаги тинчлик, осойишталик ва тотувликнинг ҳукм суришида ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келяпти. Ўтган қисқа вақт ичида кўп жойларда КПССдан қолган бошланғич ташкилотлар тугатилиб, ўрнига янги партиянинг ташкилотлари тузилди. Бу жараён ҳозир ҳам кенг давом этмоқда. Янги партиянинг сафи тобора кенгайиб боряпти. Биз бунга Ўзбекистон Халқ демократик партияси Бектемир район кенгашининг биринчи котиби Раъно Темуровна МАМАТҚУЛОВА билан қилган суҳбатимизда ҳам тўла ишонч ҳосил этдик.

— Тўғрисини айтиш керак, ХДП янги ташкил бўлганда кишилар ўртасида иккиланиш пайдо бўлганди. Чунки йиллар давомида ўз ҳукмронлигини ўтказиб келган «буюк» партиянинг таназзулга учраши кўпчиликни эсанкиратиб қўйди, — дейди биринчи котиб. — Аввалига кўпчилик ХДП Мустақил Ўзбекистоннинг етакчи партияси эканлигини тушуниб етмади. Шу сабабдан ҳам ХДП район ташкилотлари ходимларига янги партия фаолиятини йўлга қўйиб олиш осонлик билан кечмади. Катта машаққатлар чекишга тўғри келди. Чунки бу даврда ҳар бир бошланғич ташкилотда собиқ партия аъзолари билан яккама-якка суҳбатлар ўтказилди, тушунтириш ишлари олиб борилди. Албатта бу қилган меҳнатларимиз ўз самарасини берди. Ҳозирги кунда ХДП аъзоларининг сони районимизда 1012 нафарни ташкил қилади. Шулардан 470 нафари тўғридан-тўғри КПССдан ўтган. Булар асосан, партия, уруш ва меҳнат фахрийларидир. Қолганлари эса, яъни 512 нафари янги қабул қилинган партия аъзоларидан иборат. Шуниси қувончлики, янги қабул қилинганларнинг деярли ҳаммаси 20 ёшдан 40 ёшгача бўлган кишилардир. Бу эса келажак ёшларнинг қўлида эканлигидан далолат беради.

Ҳозирги пайтда районимизда 3 та ҳудудий партия ташкилотлари фаолият кўрсатаяпти. «Водник», «Бектемир» ва «Марказ» деб номланган ташкилотларнинг энг каттаси «Водник» бўлиб, унинг 66 нафар аъзоси бор. Унга Бектемир район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси Яҳё ота Хайруллаев етакчилик қилади. Айни пайтда райондаги мавжуд 10 та маҳалланинг раислари ва маҳалла хотин-қизлар кенгашларининг раислари ҳам ХДП аъзоларидир. Шунинг учун партия билетларини топшириш маросимлари асосан маҳаллаларда бўлиб ўтмоқда. Масалан, Мустақиллигимизнинг бир йиллиги байрами арафасида ҳам маҳаллаларда ана шундай тантаналар бўлиб ўтди. Уларда партия аъзоларига янги партия билетларини топширдик.

Ҳозирги кунда ХДП Бектемир район кенгаши маҳаллалар ва корхоналар билан алоқаларни янада кенгайтирмоқда. Ўша ерлардаги касаба уюшмалари билан ҳамкорликда иш олиб боряпти. Турли йиғилишлар ва суҳбатлар уюштирилаяпти. Сентябрь ойининг ўтган ўн беш кунида, яъни Мустақиллик байрамидан кейин 20 киши партияга ўтиш истагини билдириб ариза берди. Бу ҳам ходимларимизнинг тинимсиз меҳнати маҳсулидир. Шу ўринда бир нарсани алоҳида таъкидлаб ўтмоқчи эдим, у ҳам бўлса «Бектемир» ҳудудий партия ташкилотининг ташкилотчиси Мавлуда Каримованинг ибратли ишларидир. Мавлуда Каримованинг ташаббуси билан жуда кўп жойларда бошланғич ташкилотлар тузилди. Бир йил ичида 350 нафарга яқин ХДП аъзолари шахсан унинг бошчилигида партияга қабул қилинди. Масалан, районимиз ҳудудида «Кварц самоцвети» деган корхона бор. Корхона асосан қимматбаҳо тошларни қайта ишлаб, аёлларнинг турли хилдаги безакларини тайёрлайди. Шунингдек, унинг тасарруфида кичик корхоналар ҳам бўлиб, улар ёғочдан каравот ва бошқа нарсалар ишлаб чиқаради. Ана шу корхонада илгари бошланғич партия ташкилоти йўқ эди. Шу йилнинг бошларида 33 кишидан иборат партия аъзоларини бирлаштирган янги бошланғич партия ташкилоти барпо этилди. Бундан ташқари «Фармация» бирлашмасининг Бектемир районидаги бошқармасида ҳам унинг етакчилигида 27 кишидан иборат бошланғич партия ташкилоти ташкил топди. Булар қаторида яна 9-сонли ошхонада ва «Наврўз» воситачи дўконларида ташкил қилинган ташкилотларни ҳам тилга олиб ўтиш мумкин.

Хуллас, районимизда партия борасидаги ташкилотчилик ишлари жуда яхши олиб борилаяпти. Умуман, партия фаолиятида бизга яқиндан ёрдам бераётган ва шу билан бирга ҳомийлик қилаётган баъзи бир корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларидан жуда ҳам миннатдормиз. Булар 7-механизациялашган кўчма колонна, темир-бетон заводи, «Фармация» давлат ишлаб чиқариш бирлашмасининг район бошқармаси, «Союз» кичик корхонаси, ЦБЦРПП заводи, шунингдек «Мотор» заводи ва район халқ таълими бўлимларидир. Районимизда ҳар қандай тадбир ўтказилса ҳам улар ўз ёрдамларини аямаяптилар, — дея ўз сўзини якунлади Раъно Темуровна.

Муҳиддин БОЗОР ёзиб олди.

Анатолий Данилин Ўзбекистон тўқимачилик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида 1954 йилдан буён самарали меҳнат қилиб келади. У шу йиллар мобайнида янги-янги кўрсаткичлар билан ишлаб чиқаришнинг дунёга келишида фаол қатнашди. Айни пайтда у қарилик гаштини сурмоқда. Лекин шунга қарамасдан ҳамон меҳнат қучоғида.

Артур Хачатурян сурати.

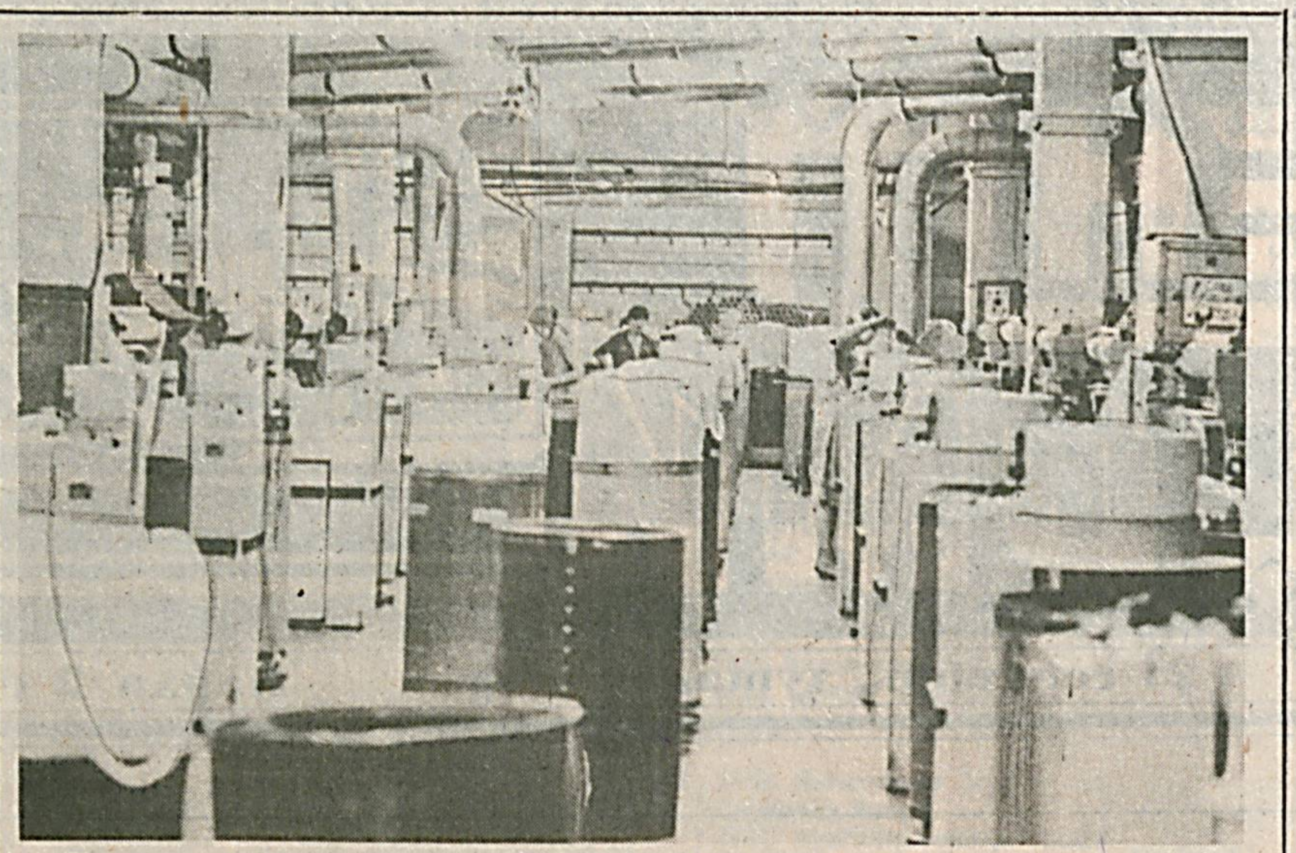

Тошкент тўқимачилик комбинати шаҳримиздаги энг йирик корхоналардан бири ҳисобланади. Корхона бозор муносабатларига ўтгандан кейин цехларни янги ускуналар билан тўлдирди. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифати анча ошди.

СУРАТДА: титиш-тараш цехининг умумий кўриниши.

Андрей Пишенко сурати.

«САҲНАДА МАТЕМАТИКА» ҚЎЛЛАНМАСИ

Ўрта Осиё олимлари аниқ фанларнинг ривожига салмоқли ҳисса қўшиб келмоқдалар. Математика ва физика фанлари тараққиёти тарихи ҳам шу минтақа билан бевосита боғлиқдир. Ўрта Осиёда етишиб чиққан Ал Хоразмий, Форобий, Абу Али ибн Сино, Беруний каби ўрта аср шарқининг буюк алломалари асарларида бу истиқболли фан тараққиёти билан боғлиқ ажойиб фикрлар баён этилган. Ўзбек халқи бугунги кунда ҳам бу фан йўналиши бўйича йирик тадқиқотлар олиб борган ва олиб бораётган йирик олимлар билан ҳақли равишда фахрланади. Шу ўринда Т. Н. Қори-Ниёзий, Т. Саримсоқов, С. Сироҳиддинов каби фан арбобларининг номларини айтиб ўтиш жоиздир.

Яқинда чоп этилган «Саҳнада математика» деб аталувчи услубий қўлланмада Ўрта Осиёда шаклланган ва ривож топган математика фани ҳақида батафсил сўз юритилган. Тажрибакор ўқитувчи М. Мамадалиев томонидан ёзилган бу китобни «Ўқитувчи» нашриёти чоп этди.

Акбар АЛИЕВ.

** Хотин-қизлар кенгашлари фаолиятидан*

БИР ПИЁЛА ЧОЙ УСТИДА

Шаҳримиз хотин-қизлари комитети фаоллари ёрдамида кўплаб ташкилий тадбирлар, учрашувлар, суҳбатлар бўлиб туради. Шуниси аҳамиятлики, улар кўпроқ маҳаллаларда, корхона ва ташкилотларда ўтказилади. Режага кўра комитет ойда бир марта хотин-қизлар клуби йиғилишини ташкил этди. Бу галги йиғилиш аввалгиларга нисбатан ўзгачароқ бўлди. Республика хотин-қизлар комитетининг бир неча фаоллари ва шаҳар хотин-қизлар комитети биргаликда «Бир пиёла чой устида» дилдан суҳбат ташкил этишди. Суҳбатда иштирок этган турли касб эгалари бугунги истиқлолга эришган ҳур ўлкамиз тўғрисида фикрлар алмашдилар. Кечани олиб борган Муборак Юнусхўжаева шундай сўз бошлади:

— Мен бугунги суҳбат-учрашувнинг нечоғли аҳамиятга эга эканлигини чексиз мамнуният билан билдирмоқчиман. Яъни республикамиз Мустақиллигининг бир йиллиги муносабати билан жамоат ишларида фаоллик кўрсатган ва ўз ижодларида аёлларни, юртимизни мадҳ этган ижодкорларнинг бир нечтаси тақдирландилар. Фурсатдан фойдаланиб бугунги клуб йиғилишида уларни ҳам чин қалбдан қутлаймиз.

Учрашувимизнинг яна бир эътиборли томони шундаки, Мустақиллик шодиёналари давом этаётган бир паллада Ўзбекистон диёрига ўзбек халқи ва санъати билан мукаммал танишиш мақсадида хориждан келган юртдошларимиздан айримлари бугунги суҳбатимизнинг иштирокчилари ҳамдир.

Навбатдаги сўзни республика хотин-қизлар комитетининг раиси Ҳалима Худойбердиева давом эттирди:

— Азиз опа-сингиллар! Ҳали ҳам қалбимизда мустақиллик кунига бағишланган шодиёналарнинг завқи жўш уриб турибди. Бизнинг учрашувимиз ҳам шу шодиёнанинг давомидир. Аёл кишининг қўлидан келмаган иш йўқ деймиз. Бу ҳақиқатни ҳеч ким инкор эта олмайди. Демоқчиманки, Ўзбекистон аёлларининг журъати, меҳр-муруввати ва саҳийлигидан юртимиз тинч ва осойишта. Бундан кейин ҳам шундай бўлмоғи керак. Ўзбекистон аёллари Қорабоғ ва Тожикистон аёллари сингари қалбларимиз хун бўлмасин деб ҳар қандай ножўя ишларга чек қўйишмоқда. Улар қаерда бўлмасин, юрт тинчлиги, фарзандлар равнақи учун ўз кўксиларини қалқон қилмоқдалар. Фидокорона меҳнати билан ўзлигини бахшида қилиб юборишаётир. Мен барча ўзбекистонлик аёлларимизнинг тинч йўлда осойишталикка қаратилган ишларига омадлар тилайман. Ҳаммаларига сабр-тоқат ва журъат ёр бўлсин. Мустақил Ўзбекистонимизнинг бундан кейинги ривожи учун қўйилган пойдеворнинг янада пишиқ ва пухта бўлишида аёлларимиз ҳамиша шайдирлар.

Мустақиллик шарофати билан тақдирланганлар орасида шаҳар хотин-қизлар комитетининг раиси Санъат Азизова, раис ўринбосари Муборак Юнусхўжаева, журналист Дилбар Маҳмудова, тиббиёт ходими Лола Жалолова ва маҳаллалар ишини яхши ташкил этаётган Ҳамза район хотин-қизлар кенгашининг раиси Соҳибжамол Муҳаммадраҳимова, Акмал Икромов район хотин-қизлар кенгашининг раиси Одила Умархўжаевалар ҳам бор эди.

Бундан ташқари суҳбат-учрашувда Шарқшунослик институтининг исломшунослик кафедрасининг ўқитувчиси Наримон Зуннунов, Имом Ал-Бухорий номли Тошкент ислом институтининг хотин-қизлар бўлими проректори Холидахон Камолхўжаевалар «Аёл ва дин» мавзуида маъруза қилдилар.

Кечанинг азиз меҳмони Саудия Арабистонидан келган Мунисхон барча ўзбек аёлларига бундан кейинги ижод ва ишларида катта ютуқлар тилаб, яшаб турган юртига бориб мана шу учрашув ҳақида жўшиб-жўшиб сўзлаб беражагини айтди.

Ўзбек мумтоз санъатининг ошиғи, америкалик раққоса Грейхоним хонанда Озода Аҳмедова ижро этган қўшиқларга ва «Наманган techовари»га рақсга тушиб кечага файз киритиш билан бирга барча иштирокчиларнинг завқини оширди.

Гулзода МАМБЕТОВА.

** Тил тўғрисидаги Қонун қандай бажарилмоқда?*

Кўчаларнинг янги номлари

1991 ЙИЛ февраль ойида халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши раёсатининг қарори билан пойтахтдаги икки юзга яқин кўчалар номи ўзгартирилганди. Бироқ унинг ижроси талаб даражасида бўлмади. Тошкент шаҳар Ҳокими ижроия маҳкамаси ободонлаштириш бош бошқармаси ҳисобидан ўз вақтида кўрсаткичлар тайёрланиб, районларга тарқатилган эди. Аммо районлардаги баъзи мутасаддиларнинг лоқайдлиги сабабли янги кўрсаткичлар тўлиқ ўрнатилмади. Натижада аҳоли ва шаҳар Атамалар комиссияси ўртасида турли англашилмовчиликлар юзага келмоқда. Жойларда масъулиятсизлик шу даражага бориб етдики, Бектемир районидаги «Пионер» кўчаси номи ўзгартирилган бўлса, тегишли ташкилотларга «Чилонзор районидаги «Пионер» кўчаси номи ўзгартирилди», деган маълумот берилган. Яна бир мисол. Яккасарой районидаги «Фигурная» кўчаси Бадриддин Ҳилолий номи билан юритилаётганлигига икки йилдан ошди. Кўчага янги кўрсаткич ҳам ўрнатилган. Бироқ тегишли ташкилотлар бу ҳақда ҳанузгача хабардор этилмаганликлари боис «Тез ёрдам», ички ишлар ходимлари, алоқачилар ва бошқалар ҳамон «Фигурная» кўчасини излаб, сарсон бўлмоқдалар.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Шу ўринда Тошкент шаҳар Кенгаши раёсатининг ўша қарори 2-бандини эслатиб ўтиш жоиздир. Унда халқ депутатлари барча район Кенгашлари ижроия комитетлари бир ой муддат ичида номи ўзгартирилган кўчалардаги кўрсаткичларни алмаштиришлари, мазкур кўчалар аҳолисини қайта рўйхатдан ўтказишлари, шунингдек, ички ишлар бошқармасини, тез ёрдам, ижтимоий-таъминот, почта-алоқа ташкилотларини ҳам хабардор этишлари белгилаб қўйилган.

Қуйида шу қарор билан номи ўзгарган кўчалар рўйхати чоп этилмоқда. Ўйлаймизки, районлар ҳокимликлари мазкур қарор ижросини назорат қилиб борадилар.

Дилмурод САИДОВ,
Тошкент шаҳар Атамалар комиссияси масъул котиби.

МИРОБОД РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
1. Литейная кўчаси	Ҳамид Сулаймонов 1-тор кўчаси
2. Фрезерная кўчаси	Стародубцев 1-тор кўчаси
3. Солнечний берк кўчаси	Ивлев 2-берк кўчаси
4. Цеховая кўчаси	Катта Миробод 1-тор кўчаси
5. Риночний берк кўчаси	Р. Пирмуҳамедов 2-берк кўчаси
6. Калиновий кўчаси	Пирмуҳамедов кўчаси
7. Ягодний берк кўчаси	Чехов 1-берк кўчаси
8. Оретта 1-берк кўчаси	Калинин 1-берк кўчаси
9. Оретта 2-берк кўчаси	Л. Чайкина 1-берк кўчаси
10. Красноводская кўчаси	Помир 1-тор кўчаси
11. Красноводская 1-, 2-берк кўчаси	Помир 1-, 2-берк кўчаси
12. Кироворожская кўчаси	Фитрат 4-тор кўчаси
13. Подъёмник кўчаси	Фитрат 5-тор кўчаси
14. Самолётная кўчаси	С. Лазо 1-тор кўчаси
15. Автозаводская кўчаси	Гайдар 1-тор кўчаси
16. Армовирская кўчаси	Сариққўл 1-тор кўчаси
17. Армовир тор кўчаси	Сариққўл 2-тор кўчаси
18. Весна кўчаси	Абу Сулаймон Банокатий кўчаси

ЮНУСОБОД РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
19. Кольцевая кўчаси	Аҳмад Дониш 2-кўчаси
20. Геодезическая берк кўчаси	Гулсанам берк кўчаси
21. Инструментальная кўчаси	Зарипов кўчаси
22. Инструментальная берк кўчаси	Зарипов 2-берк кўчаси
23. Зарипов кўчаси	Зарипов 3-берк кўчаси
24. Краснопресненская кўчаси	Муродов 1-тор кўчаси
25. Томская кўчаси	Муродов 2-тор кўчаси
26. Запорожская кўчаси	Муродов 3-тор кўчаси
27. Широкая кўчаси	Амир Темур 1-тор кўчаси
28. Цимлянская кўчаси	Илёс Фозилов кўчаси
29. Боксёрская кўчаси	Зариф Жалилов кўчаси
30. 302-мактаб	Ҳумоюн номли 302-мактаб
31. Кировоград кўчаси	Собир Усмонов кўчаси
32. Антипов кўчаси	Зуҳриддин Нуриддинов кўчаси
33. Золатарёв кўчаси	Собир Муҳамедов кўчаси

ЯККАСАРОЙ РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
34. Далняя ва Депутатская кўчалари	Генерал Каримов 1-тор кўчаси
35. Столбовий переулоги	Генерал Каримов 2-тор кўчаси
36. Ремонтний переулоги	Генерал Каримов 3-тор кўчаси
37. Зольная кўчаси	Бетховен 1-тор кўчаси
38. Приаричная тор кўчаси	С. Исломбеков 1-тор кўчаси
39. Обувная кўчаси	Жамшид Шоший 1-тор кўчаси
40. Ткачей кўчаси	Жамшид Шоший 2-тор кўчаси
41. Школьний берк кўчаси	Ш. Абдуллаев 1-берк кўчаси
42. Парашютистов кўчаси	Қорақум 1-тор кўчаси
43. Кримская кўчаси	Қорақум 2-тор кўчаси
44. Карело-фин кўчаси	Қорақум 3-тор кўчаси
45. Летная кўчаси	Қорақум 4-тор кўчаси
46. Голубой тор кўчаси	Авлоний 1-тор кўчаси
47. Белостокский 1-тор кўчаси	Авлоний 2-тор кўчаси
48. Белостокский 2-тор кўчаси	Авлоний 3-тор кўчаси
49. Дачний берк кўчаси	М. Мироқилов 1-берк кўчаси
50. Пограничная кўчаси	М. Мироқилов 1-тор кўчаси
51. Б. Хмельницкий кўчаси	Бобур кўчаси.
52. Орловская кўчаси	А. Қаҳҳор 4-тор кўчаси
53. Брянская кўчаси	А. Қаҳҳор 5-тор кўчаси
54. Кустарей кўчаси	А. Қаҳҳор 6-тор кўчаси
55. Временная кўчаси	А. Қаҳҳор 7-тор кўчаси
56. Заводская кўчаси	А. Қаҳҳор кўчаси
57. Заводская 3-тор кўчаси	А. Қаҳҳор 8-тор кўчаси
58. Кустарей 2-берк кўчаси	А. Қаҳҳор 1-берк кўчаси
59. Парфюмерная кўчаси	А. Қаҳҳор 9-тор кўчаси
60. Фабричная кўчаси	Олтой 1-тор кўчаси
61. Фабричная берк кўчаси	Олтой 1-берк кўчаси
62. Загорская кўчаси	Бадриддин Ҳилолий 2-тор кўчаси
63. 2-Набережная тор кўчаси	Бадриддин Ҳилолий 3-тор кўчаси
64. Челночная тор кўчаси	Жамбул 3-тор кўчаси
65. Челночная 2-тор кўчаси	Жамбул 4-тор кўчаси
66. Текстильная кўчаси	Муқимий 1-тор кўчаси
67. Терский кўчаси	Першин 1-тор кўчаси
68. Ракетная кўчаси	Сайидо Насафий 2-тор кўчаси
69. Черешневая кўчаси	Имом ат-Термизий кўчаси
70. Ш. Руставели кўчаси[1]	Усмон Носир кўчаси
71. Тропическая кўчаси	Муҳаммаджон Турсунов кўчаси
72. 2-Набережная кўчаси	Орзигул кўчаси

[1]Ш. Руставели кўчасининг Бобур кўчасидан «Самарқанд» автобекатигача бўлган қисми Усмон Носир номини олган.

МИРЗО УЛУҒБЕК ВА ҲАМЗА РАЙОНЛАРИ:

аввалги номи	янги номи
73. Сельмаш кўчаси	Ҳамза кўчаси
74. Хлопкоуборочная кўчаси	Н. Белоянис 1-тор кўчаси
75. Зашитная кўчаси	Н. Белоянис 2-тор кўчаси
76. Свобода кўчаси	Н. Белоянис 3-тор кўчаси
77. Бессарабия кўчаси	Орол 1-тор кўчаси
78. Ново-Ладожская кўчаси	М. Жалил 1-тор кўчаси
79. Ново-Ладожская тор кўчаси	М. Жалил 2-тор кўчаси
80. Степная кўчаси	Никитин 1-тор кўчаси
81. Топографический тор кўчаси	Охунбобоев 1-тор кўчаси
82. Ремесленная кўчаси	Лоҳутий 1-тор кўчаси
83. Матросская кўчаси	Темур Малик 2-тор кўчаси
84. Акмолинская кўчаси	Сеченов 1-тор кўчаси
85. Звездний кўчаси	Лобачев 1-тор кўчаси
86. Краснохолмская кўчаси	Зангори 1-тор кўчаси
87. Дорожний тор кўчаси	Зангори 2-тор кўчаси
88. Тепловозная кўчаси	Алимкент кўчаси
89. Майкопская кўчаси	М. Ҳасанова 1-тор кўчаси
90. Дубовая кўчаси	М. Ҳасанова 2-тор кўчаси
91. Астрономическая кўчаси	А. Хўжаев 1-тор кўчаси
92. Москворецкая кўчаси	Содиқов 1-тор кўчаси
93. Ново-российская кўчаси	Содиқов 2-тор кўчаси
94. Двигательная кўчаси	Содиқов 3-тор кўчаси
95. Офицерский берк кўчаси	Қурбонов 1-берк кўчаси
96. 7-тополей кўчаси	Ҳ. Шамс 1-тор кўчаси
97. Краснознамённая кўчаси	Сирдарё 1-тор кўчаси
98. Проводниковая кўчаси	Неъмат кўчаси
99. Радость кўчаси	Шоҳсанам кўчаси
100. 1-троллейная кўчаси	Навниҳол кўчаси
101. Жакарта кўчаси	Жалолиддин Мангуберди кўчаси
102. Победа кўчаси	Гулбаданбегим кўчаси
103. Индустриальний кўчаси	Мағрур кўчаси
104. Чермет кўчаси	Олийҳиммат кўчаси
105. 2-троллейний проезди	Маҳсума тор кўчаси
106. II-квартком	Файзулла Хўжаев номли маҳалла
107. Новоульяновская кўчаси	Султонали Машҳадий кўчаси
108. Знамя кўчаси	Миршаропов 3-тор кўчаси
109. Панельная кўчаси	З. Шамсуддинова 3-тор кўчаси
110. Солнечная кўчаси	Нигора кўчаси
111. Тарас Бульба кўчаси	Ҳикматхўжа Дониёрхўжаев кўчаси
112. Морская кўчаси	М. Ҳошимов кўчаси
113. Парковая кўчаси	Мавлоно Риёзий 1-кўчаси
114. Чизельная кўчаси	Мавлоно Риёзий 2-кўчаси
115. Механическая кўчаси	Раим Солиев кўчаси
116. 2-Урицкий кўчаси	Нишон Раҳимов кўчаси
117. Паҳлавон кўчаси	Ғанитой Тошниёзов кўчаси

С. РАҲИМОВ РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
118. Шофёрская тор кўчаси	Иброҳим ота тор кўчаси
119. Ибн Сино кўчаси	Нозимахоним 8-тор кўчаси
120. Амбулаторная кўчаси	А. Иброҳимов 1-тор кўчаси
121. Карнавалний тор кўчаси	Лангар 1-тор кўчаси
122. Полиграфический тор кўчаси	У. Юсупов тор кўчаси
123. Ленточная кўчаси	Ибн Исмоил Шоший кўчаси
124. Чайка кўчаси	Ҳоким Илҳомжонов кўчаси
125. Адлер проезди	Орзигул берк кўчаси
126. РТС кўчаси	Парпи Турсунбоев кўчаси

ШАЙХОНТОҲУР РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
127. Восточная кўчаси	Ал-Хоразмий 1-тор кўчаси
128. Проектная кўчаси	Матлубот 4-тор кўчаси
129. Уфимская кўчаси	Беҳзод 2-тор кўча
130. Уфимская берк кўчаси	Беҳзод 1-берк кўчаси
131. Рязанская кўчаси	Одил Мухторов кўчаси
132. Рязанская тор кўчаси	Одил Мухторов тор кўчаси
133. 5-декабрь кўчаси	«Шеърият боғи» кўчаси
134. Клинцова кўчаси	Жавлон Жонибеков кўчаси
135. Комаров кўчаси	Ҳамидулла Икромов кўчаси
136. Корабль «Восток» кўчаси	Назир Сафаров кўчаси
137. Кремлевская кўчаси	Йўлдош Ойхўжаев кўчаси
138. Заболотная кўчаси	Саъдулла Исматов кўчаси
139. 141-мактаб	Саъдулла Исматов номли 141-мактаб
140. Овсянников берк кўчаси	Алижон Холиқов кўчаси
141. «Крупская» номли маҳалла	«Кадиобод» маҳалласи

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
142. Водний берк кўчаси	Т. Тўла 2-берк кўчаси
143. Каретний берк кўчаси	Т. Тўла 3-берк кўчаси
144. Аллея берк кўчаси	Олмазор берк кўчаси
145. Сигнальная кўчаси	Собир Қориев кўчаси
146. Чилонзор 3-тор кўчаси	Тоир Дадашев кўчаси
147. Энергетиков кўчаси	Ҳ. Турсунқулов 3-тор кўчаси
148. Гесовская кўчаси	Боғистон кўчаси

А. ИКРОМОВ РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
149. Космосная кўчаси	Али Қушчи 1-тор кўчаси
150. Космосная кўчаси	Али Қушчи 2-тор кўчаси
151. Космосная кўчаси	Али Қушчи 3-тор кўчаси
152. Космосная 1-тор кўчаси	Али Қушчи 4-тор кўчаси
153. Питомник берк кўчаси	Али Қушчи берк кўчаси
154. Искра берк кўчаси	Хурсандий 1-тор кўчаси
155. Ҳамза кўчаси	Эшонхўжа Тошкандий кўчаси
156. Усмон Носир кўчаси	Нашриёт тор кўчаси

СИРҒАЛИ РАЙОНИ:

аввалги номи	янги номи
157. Водоканал ва Прохладная кўчалари	Саъдий кўчаси
158. Прохладний берк кўчаси	Саъдий 5-берк кўчаси
159. Прохладний 2-берк кўчаси	Саъдий 6-берк кўчаси
160. Строительная кўчаси	З. Шамсутдинова 4-тор кўчаси
161. Белов кўчаси	Ҳакимов 1-тор кўчаси
162. Белов 1-, 2-пр кўчалари	Ҳакимов 2-, 3-тор кўчалари
163. Беруний кўчаси	С. Олимов 1-тор кўчаси
164. Восточная кўчаси	Нилуфар кўчаси
165. Восточная 1-, 2-проезди	Нилуфар 1-, 2-тор кўчалари
166. Восток кўчаси	Моҳидил кўчаси
167. Педагогическая кўчаси	Моҳичеҳра кўчаси
168. Свердлов кўчаси	Паризод кўчаси
169. Улуғбек кўчаси	Шоҳруҳия кўчаси
170. Ҳамза кўчаси	Неъмат Қаҳҳоров кўчаси
171. Свердлов номли 267-мактаб	Н. Қаҳҳоров номли 267-мактаб
172. Полевая кўчаси	Мирза Ҳайдар кўчаси
173. Полевая 1-, 2-, 3-, 4-берк кўчалари	Мирза Ҳайдар 1-, 2-, 3-, 4-берк кўчалари
174. Полевая тор кўчаси	Мирза Ҳайдар 1-тор кўчаси
175. Полевая 1-, 2-, 3-, 4-, 5-, 6-переулоги	Мирза Ҳайдар 2-, 3-, 4-, 5-, 6-, 7-тор кўчалари.

Адабиёт ва санъат

* *«Шоҳнома»нинг минг йиллигига*

ГАВҲАРЛАР ХАЗИНАСИ

ЗАРДУШТИЙЛАР ривоятига кўра, эзгулик худоси Ахура Мазда инсоният душмани Ахраманга қарши узлуксиз кураш бошлайди. Илк одам фарзандларининг бири Каюмарс Ахраманга нисбатан келбатлироқ ва кучли бўлганлиги учун дев унга ҳужум қилишга журъат этолмайди. Шу боисдан Каюмарснинг ўғли Сиёмакни ўлдиришни ўз ўғлига буюради. Сиёмак қатлидан сўнг инсоният ва ахраманлик кураши бошланиб кетади.

Каюмарс невараси Хушанг билан эркcевар кучларни бирлаштириб ниҳоятда катта қўшин билан бостириб бориб, Ахраманнинг ўғлини ўлдиради. Музаффарият байроғини қўлга киритган Хушанг кўп давру давронлар суриб, ундан сўнг ўғли Таҳмурас салтанат тахтига ўтиради ва ёвуз кучларни мағлубу тору мор айлаб, Ахраманни тўрт оёқли улов сифатида хизмат қилишга мажбур қилади. Ахрамансувор тождор Таҳмурасдан жаҳон шаҳаншоҳларининг энг машҳури Жамшид тахтни мерос олиб, отасининг эзгу ишларини давом эттиради.

Унинг ҳукмронлиги энг осойишта ва гўзал, фаровонлик даврларига тўғри келади. Эл бу даврда дарду ғам, ўлиму аза, норасолик ва ташвишлардан фориғ бўлиб, эҳтиёж нима эканлигини билмас эди. Жамшид ўз давлату баланд номидан мағрурланиб, бемаъни ва нораво сўзни Ахраман касофати билан оғизга олиб, ўзини жаҳонофарин — худо деб, унга ўзгаларни сиғинишларини талаб қилди. Унинг оғзидан худолик даъвосидек ноўрин сўз чиқиши билан у Ормуздонинг мададу имдодидан маҳрум бўлди. Ер юзида низо ва жанжаллар чиқиб, ҳар тарафдан тахт даъвогарлари пайдо бўла бошлади. Даҳшатли истилочи Заҳҳок Жамшид қаламравлигидаги жойларни ўз тасарруфига киритиб, эл қонини сўра бошлади. Унинг жосуслари Жамшидни Чин дарёси соҳилида тутиб олиб, янги ҳукмдор амри ила тириклай арралаб иккига бўлдилар.

Ахраман Заҳҳок билан чиқиша олишига кўзи етиб, аввали бир иғво ила унинг отасини ўлдиртирди. Кейин шоҳ ҳузурига қўли ширин пазанда сифатида кириб, бир ширин таом едирдики, Заҳҳок эриб кетиб, ошпазни ҳар неки илтимоси бўлса қондиришини айтди. У шоҳнинг икки елкасидан ўпич сўради. Иблис бўсасидан кейин Заҳҳокнинг икки елкасидан икки илон ўсиб чиқиб уни қийнай бошлайди. Ахраман илонлар азобидан ўртанаётган Заҳҳок ҳузурига табиб тимсолида ташриф буюриб, илонлардан осойиш топишнинг ягона йўли ҳар куни унга икки одамнинг миясини едирмоқликдир деб айтади. Инсоният тухумини қуритмоқчи бўлган ёвуз [illegible]

Фаридун одил подшоҳ бўлишига қарамасдан мамлакатида низолар авж олди. Шу боис у салтанати тасарруфидаги кишварларни ўз ўғилларига тақсимлаб берди. Тўнғич ўғли Салмга Рум диёри ва ғарбий вилоятлар, Турга Туронзамин ва севикли фарзанди Эражга Эронзамин ҳукмронлигини берди. Салм ва Тур бу тақсимотга рози бўлмай биродарлари Эражни ўлдирдилар. Аммо Эраж канизакларидан бири ундан ҳомиладор бўлиб, Манучеҳр деган фарзандни дунёга келтирди. Фаридун ўз неварасига отасининг душманларидан қасос олишни айтди. Манучеҳр Турни ўлдирди ва шу билан биргаликда Эрон билан Турон ўртасида абадиятга дахлдор қонли урушлар бошланиб кетади.

«Шоҳнома»нинг қолган қисми қаҳрамонлик достонлари ва кўз кўриб қулоқ эшитиб бовар қилмайдиган ғаройиб асотирлардан иборатдир. Сом деган паҳлавон хонадонида сочлари сумандек оппоқ бир чақалоқ туғилади. Сом бундай фарзанддан орланиб, уни Албурз тоғига ташлаб кетади. Афсонавий Семурғ болани тарбиялаб, унга «Дастон» деб ном беради. Орадан йиллар ўтиб, Сом қилмишидан пушаймон бўлиб, Албурз тоғига жигаргўшасини излаб боради ва вояга етган алпқомат фарзандини соғ-саломат топади. Қайтишда унга Семурғ бир неча патини юлиб бериб, агар бошингга мушкилот тушса, шулардан бирини ёндирсанг ёрдамга етиб бораман, дейди. Сом ўғлига Золи Зар деб ном қўяди. Паҳлавонликда шуҳрати оламни тутган Золи Зарни Манучеҳр ўзининг Зобулистон вилоятига ҳоким қилиб тайинлайди. Золи Зар Заҳҳок уруғидан бўлган Рудоба исмли қизга уйланиб, ундан «Шоҳнома»нинг бош қаҳрамонларидан бири паҳлавон Рустам туғилади. Қолган гаплар бугунги аҳли адабга яхши маълум бўлганлиги учун сўзимни мухтасар қилиб, шундай улуғ асар яратган ҳазрати Фирдавсийга ҳамду санолар айтаман. Дарвоқе шоир Ажам подшоҳлари тарихини яратар экан, Эрон билан Турон урушини миллатчилик риштaларига боғламай, аксинча, салтанат тақсимотидан норози бўлган бир отанинг фарзандлари ҳақидаги жангу жадалларни ҳикоя қилади. Бу жангу жадаллар ва қаҳрамонликлар даври замони жуда қадим-қадимларга бориб тақаладики, «Шоҳнома»нинг ёзилганига минг йил тўлган бўлса, унинг афсоналари ундан минг йиллар бурун кечгандур.

Шоир айтган: «Бурун кўрдим, бурунлардан бурун» — деган нақлни эслатиш билан бирга демоқчимизки, у даврларда барчамиз бир Ҳазрат Одам алайҳи васаллам- [illegible]

Таржимон.

БЕЖАН ВА МАНИЖА

(Достондан парча)

[illegible]
Қаён мавж урса бу дарёйи қор.
Қотиб қолди гардуни гардон шу чоқ,
Бўлиб суст хуршидга илгу оёқ.
Замин тортибон юзга қора ниқоб,
Дер эрдингки, ётгай карахт масту хоб.
Жаҳоннинг ўзидин қўрқиб дили,
Тутилмиш сукутда нағора тили.
На қушлар чуғури, на увлар шоқол,
Замон кеку баддан бўлиб гунг мисол.
Кўринмас эди ҳеч пасту баланд,
Сукунатдан ўлди дилим мустаманд.
Туриб мен жойимдан ғамин, дилқаро,
Бир ул меҳрибоним бўлиб кўшкаро.
Фиғон бирла андин сўрдимки чароғ,
Гўзал меҳрибоним этиб қасди боғ.
Манга деди: «Шамдин на лозимки, кеч,
Қаро тунда уйқунг келмасми айт, ҳеч!»
Дедим анга: «Эй ёр, на мен марди хоб,
Олиб кел, бир шамъ қуёшдек шу тоб.
Қўй олдимгаю базму ишратни туз,
Чалиб чанг гулобу шаробингни суз».
Бориб меҳрибон ул дилоро шу чоғ,
Олиб келди порлоқ шамъу чароғ.
Турунжу беҳию шароб бирла нор,
Кетурди яна бир қадаҳ шоҳвор.
Гоҳи май узатгай, гоҳи чанг тузур,
Дединг сенки, Ҳорут найранг тузур.
Дилим орзуларга этиб маскан ул,
Қаро тунни кундек этиб равшан ул
Эшит меҳрибон ёр деди не калом,
Менинг бирла қўша этар чоғи жом.
Деди менга хуршидюз ул моҳи жон,
Жононингдин сени шод ўлур осмон.
Бир ул достон ёз ичибон шароб,
Ўқий дафтарингдан ёнингда шу тоб.

МАНИЖАНИНГ РУСТАМНИНГ ОЛДИГА КЕЛГАНИ

[illegible]
Хирад бўлгай устоз ақлу сабот,
Совуқ шаҳри Эрону хушдир ҳаёт.
Не огоҳлигинг бор шоҳ девидан,
Гударзу эронлиғ қўшун Гевидан.
Бежандин Эронга бормай хабар,
Бобоси бўлурми анга чорагар!
Гударзийладинким шу янглиғ йигит,
Темирбандлиғидин ётар табъи хит·
Оёғида занжиру кўксида тиғ,
Икки илги банду қоқиқ икки мих.
Турар занжирий ул кишан бирла банд,
Ботиб қонга кийими бўлиб мустаманд.
На дарвешлигимдин келар кўзга хоб,
Анинг нолишидин кўзим ғарқи об,
Этиб ваҳм Рустам анинг сўзидин,
Уриб бонг қилди йироқ ўзидин.
Йироқлаш деб айтди у дилдодани,
На Хусравни билгум, на шаҳзодани.
Гударзу Гевингни на билгум сира,
Бошимни қотирдинг этиб дилхира.
У Рустамга боқиб йиғлар чунон,
Сочилгай кўзидан сув ўрнига қон,
Анга деди сўнг эй, буюк паҳлавон,
Дағаллик ярашмас сенга ҳеч қачон.
Демассан агар сўз, на қув масхара,
Менингким дилим бор дарддин яра.
Шу хилдирми ойини Эрон магар,
Ки дарвешга ҳеч кимса бермас хабар!
Анга деди, Рустам нечук эй аёл,
Чалиб жин, магар этди бундоғ увол!
Бозоримни этдинг бу янглиғ касод,
Шу боис урушдим, дема бунча дод...

Форсийдан
Олимжон БЎРИЕВ таржимаси.

ТОБОРА ЯҚИНЛАШМОҚДА

XI халқаро Тошкент кинофестивали тобора яқинлашиб келмоқда. Ҳадемай, томошагоҳларда, хиёбонларда дўстона учрашувлар, баҳслар авжига минади.

Худди куни кечагина ўтказилгандек туюлган IX халқаро кинофестивал ҳам шодиёналарга бой бўлган эди. Сураткаш Лев Глауберзоннинг шахсий архивида ҳам ўша кунлар акс эттирилган бир талай суратлар бор. Бугун улардан иккитасини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Мисрлик кинооператор Аҳмад Фаттоҳ ва машҳур бангладешлик актриса Бабитта (юқорида). Украиналик артист Борис Хмельницкий мухлисларига дастхат ёзиб бермоқда.

* *Кўпнинг кенгашига*

НИМА ҚИЛМОҚ КЕРАК?

ЯНА ТЕАТР ВА ТОМОШАБИН МУАММОСИ ҲАҚИДА

ТРОЛЛЕЙБУСДА суҳбат авжига чиқди.

— «Фарҳод ва Ширин»ни ҳам кўрдингми?

— Кўрдим, аммо менга унча маъқул бўлмади.

— Ие, нега?

— Билмадим. Ё мен театрлар қўяётган ҳозирги томошаларга тушунмайман, ё актёрлар ўз ролларини жуда қуруқ, ҳиссиз ижро этади, ёки ҳамма айб драматургларда.

— «Юсуф ва Зулайҳо»ни сен айтганингдан кейин кўргандим. Ёқувди менга. Демак «Фарҳод ва Ширин»ни кўрмасам ҳам бўлар эканда...

Ўгирилиб қарадим. Ўрта ёшлардаги ўзим тенги кишилар экан. Санъатни қанчалик тушунишади ёки йўқ — бу менга қоронғу. Лекин уларнинг гапига қўшилмай бўлмасди. Худди шундай гапни бугун нафақат Муқимий номли, балки Ҳамза номли театр, отахон деб улуғлаб келаётган театримиз ҳақида ҳам айтишаётганини алам билан таъкидлайман. Ёш томошабинлар театри ёҳуд Абдулла Қаҳҳор номи билан аталувчи, оти бору уйи йўқ сатира театри ҳақидаку гап бўлиши мумкин эмас.

Нималар бўляпти ўзи? Нега бозор иқтисодиёти нақ бўксамизга, ўзи шундоқ ҳам тўкилиб турган маънавий оламимизга, бутифос, хлорофос, пестицидлар билан тўлиб қолган маданий онгимизга ўнгланмас зарба беряпти? Нега?

Ҳеч ўйлаб ўйимга етолмайман. Бундай кайфиятдагилар битта мен бўлмасам керак.

Мен «айб кимда?» деб савол бермай қўяқолай. Фақат икки-уч мисол айтай.

— Нега томошаларга тушмайсан? — сўрадим дўстимдан, — ахир зиёлисан, умринг санъат, адабиёт, маданият тадбирлари ичида ўтиши керакку?!

— Тўғри айтасан, — қўллаб-қувватлади у, — лекин қайси томошани бориб кўрай? «Мирзо Улуғбек»ними? Ёки икки-уч марта қўйилиб, саҳнадан тушиб кетган «Отелло»ними? Балки «Ҳамлет»га олиб борарсан? Уларни кўрганман ахир! Шукур Бурҳон, Олим Хўжаев, Аброр Ҳидоятов ижросида кўрганман. Қайта саҳнага қўйилгани яхши, лекин аввалгисидек эмас-ку!

— Битта Ҳамзами театр? Бор, ана Муқимий номли, Аброр Ҳидоятов номли театрларнинг эшиги очиқ.

— Кечирасану, — деди дўстим совуққина, — ҳар ким суйган ошини ичади. Менинг ошим сен айтган театрларда эмас. Ундан кўра театрдагилар сал юрагини ёндириб, жон фидо қилиб ўйнашсин. Кейин менга таъна қиларсан...

Тўғри айтаяпти. Нима қилса ҳам томошабин, кетган вақтига, пулига ачинмайдими, ажойиб томоша кўргиси келади.

Энди театрга келайлик. Бош режиссёр ёки актёрлардан биронтасига мурожаат қилайлик.

— Нега томошаларга одамлар келмай қўйишди? Залнинг ахир ярми ҳам тўлмабди-ку!

— Биласизми, қўйишга яхши асар йўқ. Яхши асар бўлса, тўлақонли, ҳаяжон, илҳом билан ёзилган асар бўлса нега одамлар тушишмас экан? Нега актёрлар жон-дили билан ўйнамас экан?

— Шундайку-я, лекин томошабин ҳамиша ҳақ! Буни унутмаслигимиз керак! Ўз вақтида «Келинлар қўзғолони», «Куёв», «Искандар», «Олтин девор» сингари томошаларга одам тирбанд бўлиб кетардику!

— Бу ўз вақтида, ҳозир эмас, — босиқлик билан деди режиссёр, — ҳозир бунақа бақувват асарлар йўқ. Марҳамат, адиблар шу куннинг «Тоҳир ва Зуҳра»си, «Равшан ва Зулхумор» «Қонли сароб», «Ромео ва Жульетта»сини, «Майсаранинг иши»ни ёзишсин...

Ана энди драматургнинг ҳузурига йўл оласиз. Драматургларимиз ишлаяпти. Буни афишалар ҳам тасдиқлаб турибди. Ҳар ойда янги томоша. Томошабин барибир норози. Драматург ўз сўзида мустаҳкам:

— Мен кўтарган масала (борингки маънавий софлик) жуда долзарб. Буни томошабин тушунмайди. Одамларимизнинг маънавий савияси бу театрларни тушуниб, қадрига етадиган даражада эмас!

Ана холос! Бермуд учбурчаги пайдо бўлдику. Бир бурчакда — томошабин, бирида — театр, бирида—адиб, драматург. Ким ҳақ?

— Мен ҳақман! — бозор иқтисодиёти ўртага кириб келади. — Бундан буён барча нарсани мен белгилайман...

...Тамом, давоми йўқ! Бу Бермуд учбурчагининг сири қачон ечилади, бозор иқтисодиёти қачон учбуракни исканжасидан чиқаради — буни ҳеч ким билмайди.

Лекин бир нарса аён: ўз-ўзини қоплаш, хўжалик ҳисоби маданиятимиз, маънавиятимизни маънавий буҳрондан олиб чиқолмайди.

Яна асрий савол кўндаланг: нима қилмоқ керак?

Қайнар БУЛОҚ.

* *Мусаввир мўйқалами сеҳри*

ВИКО ЯРАТГАН ОЛАМ

МЕН қачонки кўргазмаларда, ёки мусаввирнинг устахонасида ёрқин бўёқлар билан ишланган натюрморт, рангтасвир, портрет жанрларида ишланган суратларни кўрганимда юрагимга ажиб бир равшанлик ёғилади. Рангларнинг ниҳоятда нозик қилиб танланиши, мавзунинг моҳирона ифодаланиши, энг муҳими киши кайфиятини кўтарадиган енгил тасвирни кўрганимда Ренон Виконинг маҳоратига таҳсинлар ўқийман.

Виконинг ҳар бир асарида Ўрта Осиёнинг қайноқ қуёши нурлари уфуриб тургандек, унинг барча асарлари эса миллий бир ўзбекона оҳангга йўғрилгандек туюлади. Бу санъатнинг — гарчи мусаввир рус бўлса ҳам — чегара билмаслиги, у барча миллат халқлари учун бирдек қадрли эканлигининг тимсолидир.

Вико яратган асарларда Ўзбекистоннинг барча ўзига хос бўлган кўринишлари мужассам: ям-яшил япроқлар, ғуж-ғуж бошли узумлар, қуёшда олтиндек товланиб турган бошоқлар, поёни йўқдек туюладиган яйловлар, сувлари зилол ариқлар, шишадек мусаффо сойлар, сўзанадек гулзорлар моҳир рассом нигоҳидан четда қолмаган. «Куз оҳанглари», «Она ер инъомлари», «Ажиб оқшом», «Мусаввир муҳаббати» суратларини кўрган киши юқоридаги сўзларнинг ростлигини яна бир карра ҳис қилади. Айниқса, «Бухоро бозори», «Тўй маросими» суратлари республика ҳаётини Ренон Вико қанчалар чуқур ўрганганини ифодалаб турибди.

Мен санъатга бегона эмасман. Ўзим театршунос бўлсам ҳам кейинги йилларда талайгина суратлар чизаяпман. Ҳатто, илмий даражага ҳам эгаман. Яқинда ўзим чизган асарлардан кўргазма ҳам ташкил этилди. Барибир, Ренон Вико ҳақида гап кетганда унинг мўйқаламига сеҳр жо этилган деган қарорга келаман. Бу бежиз эмас. У ўзбек ерининг, ўзбек табиатининг эҳтирослик куйчиси сифатида иззат-икромга сазовордир.

Санъат — бу сўзсиз маърифат, олижанoблик, гулгун бир оламдир. Бу оламга тааллуқли бўлган киши борки, барчаси эҳтиромга лойиқдирлар.

Зарема КАЛОНОВА.

БУНДАН бир йил муқаддам республикамиз пойтахти Тошкентдаги Киночилар уйида бўлиб ўтган матбуот конференциясидан кейин «Амир Темур» бадиий фильмини яратиш юзасидан дастлабки ижодий ишлар бошлаб юборилди. Ўша қайноқ музокарада бўлажак кино асарининг ижодкорлари ва мутасаддилари жуда кўплаб санъаткорлар, шунингдек журналистларнинг саволларига жавоблар қайтардилар. Кейинчалик янги бадиий фильм ташаббускорлигини Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, режиссёр Али Ҳамроев ва Италия халқаро кинокомпаниясининг вакили, фильм бош директори Перо Амати ўз зиммасига олганликлари маълум бўлди. Дарҳақиқат, ҳар бир халқнинг ўз ўтмиши бор. Ўзбек халқимизнинг узоқ тарихи ва унинг жуда кўп ёрқин, сирли саҳифалари ҳанузгача афсуслар бўлсинки мукаммал ўрганилган эмас!

МУНОСИБ БЎЛСИН

Ота ва боболаримизнинг тер тўкиб, заҳматкашликда ҳалол меҳнат қилиб яратган боғу бўстонларни, ўз қўллари қадоғи билан унган кўркам чаманзорларни, шунингдек авлод ва аждодларимиз тарихини кўркўрона ифодада талқин қилдик. Етмиш беш йиллик яқин ўтмишда тарихимизнинг айрим саҳифалари ёмон отлиққа чиқариб келинди. Айниқса Амир Темур ва унинг даври воқеаларига ҳаққоний баҳо берилмади. Шуниси алоҳида эътиборга лойиққи, ўлим билан ҳамиша яккама-якка олишган, ёвузга-ёвуз, нодонга шафқатсиз, олимга-олим, дўстга дўст, истеъдодга мислсиз фидойи Темур Осмон ва Ер фарзанди бўлиб Самарқандни бунёдида ўзини намоён этди.

Янги кино асари ниҳоятда катта метражда, унга 500 минг метр кинолента ажратилган. Барча воқеалар, ҳодисалар, жанг манзаралари Ўрта Осиёда, Ҳиндистон, Хитой, Мўғулистон, Афғонистон, Покистон, Эрон, Туркия, Яман, Италия каби мамлакатда суратга олинади. Маълумки, суратга олишнинг ўзига хос мураккаб, талай машаққатлари бор. Мисол тариқасида айтай: Самарқанд шаҳрида Темур қурдирган узоқ ўтмишдаги барча ёдгорликлар ҳозир ночор аҳволда. Уларнинг олдида суратга олиш талабга жавоб бермайди.

Биз диққат-эътиборни қаратмоқчи бўлган навбатдаги масала — бу катта халқаро муносабатларда тутган ўрнимиз, ушбу кино лавҳаларида кечадиган мавзунинг ўрни ғоят катта бурилиш ясашга қодир, чинакамига ҳаққоний тасвирларда аксини топиши лозим. Акс ҳолда томошабин ўз тарихини зўравонликдан, кўп қон тўкишлардан иборат деб ўйлаши мумкин. Аксинча тангри томонидан башорат қилинажак адолат тантанасини машаққатлар билан, жонга-жон бериб қарор топишини ишонарли тарзда равшан ва аниқ далил-исботлар билан кўрсатишимиз керакдир. Токи бутун Шарқ узоқ аждодларимизнинг қуёшдек юксак саховатли қалб ҳароратлари ила мунаввар бўлсин.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, ҳозир халқимиз тарихий кунларни бошидан кечирмоқда. Вақт ўтган сайин қадр-қимматимиз, ўзбеклигимиз ўзгалар соясида сарғайиб кетганлигини ҳис этмоқдамиз.

Демак Амир Темур ҳақидаги фильм ҳам шунга яраша бўлиши шарт. Унинг ҳомийси хориждан бўлса ҳам яратувчиси ҳам, ижрочиси ҳам ўзимиздан чиқса қани эди!

Ҳасан ИБРОҲИМОВ.

* *Сўраган эдингиз...*

ТАЯНЧ КУЧИ

⊙ Ҳурматли таҳририят! Матбуот ва телевидение орқали мустақил республикамизда миллий гвардия фаолият кўрсатаётгани тўғрисида кўп гапирилмоқда. Имкони бўлса гвардия сўзини изоҳлаб, мақола ёритсангиз.

Заҳро ҲИДОЯТОВА,
мактаб ўқувчиси.

ТАРИХИЙ манбаларда ёзилишича, гвардия французча сўз бўлиб, соқчи, посбон-қўшиннинг махсус имтиёзга эга бўлган ва сараланган қисми, олий ҳукмдорнинг таянч кучларидан бири. Биринчи бор Италияда XII асрда пайдо бўлган ва давлат байроғини, қиролни қўриқлаш учун тузилган сараланган ҳарбий қисм шу ном билан аталган. XV асрдан бошлаб—махсус, сараланган ҳарбий қисм. Энг аввал Францияда (XV аср бошларида), сўнгра Англия, Швеция, Россия, Пруссияда (XII аср), Туркияда (XVI аср) ва Японияда (XIX аср) тузилган. Ўрта асрларда Шарқ мамлакатларида ҳам гвардиячи қисмлар мавжуд бўлиб, Ўрта Осиёда қурчи, Туркияда янчар деб аталган.

ПАЛОВ ЛАЗЗАТИ

⊙ Яқинда шаҳримиздаги ошхоналардан бирида паловни вилкада еяётган ёш йигитни кўриб очиғи, ранжидим. Наҳотки хуштаъмлиги билан донг таратган бу таомни қошиқда ёки қўлда тановул қилиш мумкин эмас! Халқимизда «Палов қўлда ейилса лаззатлироқ туюлади» деган тушунча бор. Шу фикр тўғрими!

Содиқ УМАРОВ,
ишчи.

МАШҲУР пазандамиз Карим Маҳмудовнинг бу борада билдирган мулоҳазалари диққатга моликдир. Гап шундаки, палов қўлда ейилганда бармоқларнинг сезгир учлари иссиқ таомга тегиши билан унинг тафтини нерв толалари орқали бош мияга узатади. Бунда импульс овқатни ҳазм қилиш марказигача ёйилиб боради, бу марказ ўз навбатида сўлак ва меъда безларининг яхшироқ ишлашига «буйруқ» беради. Натижада ейилаётган ҳар бир луқма қошиқда егандан кўра тотлироқ туюлади. Яна бир сабаби: қўл билан олинаётганда ҳар бир ошамда палов таркибидаги гуруч, сабзи, гўшт бир меъёрда олинади, иштаҳа бўғувчи ёғ эса бармоқлар орасидан силқитилиб, лаганда қолдирилади. Қошиқ билан еганда бунга сира эришиб бўлмайди. Ана шу сабабларга кўра паловни қўл билан ейиш маданиятсизлик бўлмасдан, балки аксинча, овқатланиш маданиятидаги узоқ тарихга эга бўлган одатдир.

АЖАБТОВУР ДАРАХТЛАР

⊙ «Оқшом»нинг аввалги сонларида сигир дарахти, кайф оширувчи дарахтлар ҳақида ёзилган мақолаларни қизиқиш билан ўқиб чиққан эдим. Яна бошқа турдаги дарахтлар бор экан. Шулар тўғрисида ҳам маълумот берсангиз.

Эркин ДОЛИЕВ,
меҳнат кексаси.

МУШТАРИЙИМИЗНИ қизиқтирган масала юзасидан Тошкент районидаги 15-ўрта мактабнинг жўғрофия ўқитувчиси М. Қирғизбоев шундай деди:

— Тўғри, ер курраcининг турли жойларида ажабтовур дарахтлар учрайди. Ҳиндистон, Шри Ланка, шунингдек Осиёнинг жануби-шарқий қисмидаги иссиқ ўлкаларда нон дарахти ўсади. Бир туп дарахт бир неча юз дона мева бериши мумкин. Август-октябрь ойларида гуллашдан ва мева тугишдан тўхтаб, дам олади. Пишган меваларидан ҳар хил нонлар тайёрланади. Жанубий ва Марказий Америкада қовун дарахти кенг тарқалган. Мевасининг узунлиги 30 сантиметргача, диаметри 15 сантиметр бўлади. Оғирлиги 8 килограмм келади. Мевалар шох-шаббанинг тагида осилиб туради. Марказий Американинг Панама канали районида ғалати бир дарахт ўсади. Мевасининг таркибида ёғ жуда кўп. Ўртасини ёриб, орасига пилик қўйилса бас, шам тайёр деяверинг. Маҳаллий аҳоли бу дарахтнинг мевасидан уйларни ёритиш учун шам ўрнида фойдаланади.

Шавкат САЪДИЕВ тайёрлади.

НЕГАДИР ҳозирги пайтга келиб, «устоз» сўзининг мавқеини тушириб юборганга ўхшаймиз. Ҳатто шу даражага бориб етдикки, ким бизга озгина яхшилик қилса, дарров унинг этагини маҳкам ушлаб, «устоз-устоз»лаб қоламиз. Аслида-чи? Аслида у одам устоз сўзига, устоз бурчига лойиқ иш қилдими?

Ўқигандим. Эмишки, бир йигит устозимнинг ҳамма кураш усулларини ўрганиб бўлдим, энди ўзимни устоз, деб эълон қилсам бўлади, деган экан. Кураш тушиш бўйича унинг олдига тушадиганни топилмай қолибди-да! Бироқ бу хабарни эшитган устози у билан кураш тушиш учун енг шимариб келса, шогирд ҳайрон бўлибди. Сўнг, устозимни ҳам енгсам, катта шуҳрат қозонаман, деган ўйда майдонга тушибди. Во ажабо! Устози уни бир оддий усул билан чирпирак қилиб юборибди. Шунда устозига тан берган шогирди сўрабди: «Устоз, сиз менга қирқта усулнинг ҳаммасини ўргатган эдингиз-ку! Нега бу усулни ўргатмадингиз?» деса, устози: «Мен бу қирқ биринчи усулни сенга ўхшаган маҳмадоналарга олиб қўйгандим», деган экан.

Демак, устоз бари бир улуғ!

Бир эсланг-а, буюк мутафаккир шоиримиз Алишер Навоий Абдураҳмон Жомий яшайдиган маҳаллага яқин келганда отдан тушиб, устози яшайдиган маҳалла аҳли билан қуюқ саломлашиб, ҳол-аҳвол сўраб, шу кўйи — отига минмай Жомий уйигача пиёда борар экан. Шунда бир темирчи сўрабди: «Амир Навоий, нечун устод уйига етмай туриб, отдан тушиб оласиз. Ахир сиз вазири аъзамсиз-ку! Сизга бундоқ юриш ярашмас». Алишер Навоий жилмайиб туриб, шундай дебди: «Йўқ, биродар, мен ҳозир устозим Абдураҳмон Жомий яшайдиган маҳаллага келдим. Демак, бу ерда яшовчи ҳар бир фуқаро устозимнинг тобуткашлари ҳисобланади. Шундоқ бўлгач, нечун мен улар, яъни сиз муҳтарамлар олдида ҳурматсизлик қилишим керак. Устозимни қандоқ авайлаб-эъзозласам, сизларни ҳам шундоқ кўргумдир».

Юқоридаги ҳар икки шогирд икки хил олам. Менимча, биз юқоридаги шогирд кетидан бораётганга ўхшаймиз.

Яна шундоқ шогирдлар борки, яъни мансаб теккач, устозларини унутадилар, фақат оғир ҳолга тушган чоғларидагина устозларининг остоналарига бош уриб келадилар. Энг ажабланарли томони шундаки, ҳақиқий устоз-шогирд анъаналарини батамом унутиб қўйяпмиз.

Савол туғилади: қандай инсонни устоз дейиш мумкин-у, қандай инсонни шогирд, деб аташ маъқул?

Менимча, устоз энг аввало касбталаб келган ёшни ўз ўғли қаторида кўриши керак, ёш — бўлғуси шогирд эса касб ўргатувчи — устозни ўз отаси ўрнида кўриши, ҳурмат қилиши керак. Шундагина ҳар икки: устоз ва шогирд ўртасида ўзаро яқинлик пайдо бўлади.

* *Шахсий фикр*

УСТОЗ— УЛУҒ СЎЗ!

Мен яна бир нарсага қойил қоламан: устозлар ҳеч замон шогирдлари ёнида: «Булар менинг шогирдларим», деб мақтанмайди. Нега? Бунинг сири бор: биринчидан, камтарлик ва эҳтиёткорлик бўлса; иккинчидан, устоз ҳали шогирдига ҳамма тажрибаларини ўргатиб бўлмаган; учинчидан эса устоз ҳали шогирдини устоз даражасига етказмаган.

Шу ўринда машҳур наққош уста Маҳмуд Усмоновнинг сўзларини қайта-қайта таъкидлагим келади: «Касб ўрганиш учун келган шогирднинг эртага нима каромат кўрсатишини бир пасда билиб оламан. Бўламан деган боланинг кўзлари ҳамиша чақнаб туради». Ҳақ гап!

Яна шуниси борки, ҳақиқий устоз шогирдига иш ўргатиш жараёнида унинг қилаётган ишларининг натижаларини ўзига кўрсатиб боради, айни чоқда моддий манфаатдорлик ҳам қай тариқа вужудга келаётганини уқтириб боради. «Бизга усталаримиз шундай ўргатган, — дейди уста Маҳмуд Усмонов. — Сен пулнинг кетидан қувма, пул сенинг кетингдан қувиб юрсин, дегувчи эдилар».

Аммо кейинги вақтларда бундай «устоз-шогирд»лик унутилиб бормоқда. Ҳозир шу даражага бориб етдикки, фақат ота-бола устоз-шогирдликни давом эттирмоқдалар. Бу албатта энг яхши усул. Аммо талабгорларга барибир устоз керак. «Устоз кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалар».

Ўйга толасан киши. Нега шундай бўляпти?

Менимча, кўпгина ишлаб чиқариш корхоналарида, муассасаларда, таълим-тарбия масканларида «устоз-шогирд»ликка етарлича аҳамият берилмаяпти. «Аҳамият берилаяпти» дейилган жойларда ҳам юзаки, номигагина «амалга» оширилмоқда. Масалан, дейлик: бир корхонага (заводгами) ёш бир бўлғуси касб эгаси келди. Хўш, у қандай кутиб олинади? Тўппа-тўғри, тажрибали, малакали бир устага эргаштирилиб қўйилади, холос. Яъни бириктирилиб! Хўш, бундай тадбирдан қандай маъно чиқади?

Энг ачинарли томони шундаки, ҳунар-техника билим юртини битириб келган ёшларга корхоналарда етарлича аҳамият берилмайди. Гўё, «Бор, ана, ризқингни териб юравер» қабилида иш тутилади. Ахир касб ўрганишга келган ёшни ҳам шундай кутиб олинадими?

Аҳвол шундай бўлгач, устоз қаёқда қолди-ю, шогирд қаёқда? Мушкул бўлса-да, барибир ёшларнинг эмин-эркин касб ўрганишлари учун шароит яратилиши керак.

Ўйга толаман. Баъзилар айтади: «Йўқ, у замонлар ўтиб кетди, кўзингни каттароқ оч! Ҳозир қимирлаган қир ошади, эртани ўйлама, бугунни ўйла!» Аммо мен барибир бу гапларга қўшилгим келмайди. Ҳовлиқиш ярамайди!

Аммо инсон яшаши керак. Яшаши учун эса бирон бир ўзи севган касбига эга бўлиши лозим. Бусиз ҳаётнинг қизиғи, мазмуни, лаззати йўқ! «Меҳнат инсонни улуғлайди», деб бежиз айтишмаган машойиҳлар. Шундай экан, биринчи навбатда касб-ҳунарга эътиборни кучайтириш керак.

Қачонки бизда ишлаб чиқариш ўзининг ҳақиқий йўлига тушиб олар экан, шундагина ҳар бир ишимизда ривожланиш, тараққиёт бўлади. Устоз сўзининг улуғлиги ҳам шундагина намоён бўлса ажаб эмас!

Зоир ТУРСУНОВ.

Мусиқа янграйди. Кўзлар қувнайди. «Қани, рақсга!» чорлайди йигитлар. «Ҳо, рақсга тушмайман!» — қизларнинг нози ўзига ярашади.

Рустам Шарипов суратлари.

* *Ножўя иш—келтирар ташвиш*

ПУЛГА ТУЗОҚ ҚЎЙГАНЛАР

ПУЛНИ пешона тери билан топадиганлар кўп. Аммо шундайлар ҳам борки, улар пулни фирибгарлик йўли билан топади. Текин пул топишнинг яна бир йўли олибсотарликдир. Бундайларни эса шаҳримиздаги Отчопар бозорида учратиш мумкин.

Бундан роса эллик йил бурун Андижон вилоятида оламга келган Турсунбой Нурматов тақдир тақозоси билан Чирчиқ шаҳрида истиқомат қилади. Олти нафар фарзанднинг отаси бўлмиш Турсунбой шу йил январь ойидан бошлаб меҳнатсиз, катта даромад орттиришни ният қилди-да, она шаҳри Андижон томон эрта саҳар йўл олади. Турсунбойга бу шаҳарнинг қаерида қандай дўконлар жойлашгани беш қўлдай маълум. Ана шунинг учун ҳам у поезддан тушиб, тўғри шаҳардаги енгил машиналар учун эҳтиёт қисмлар билан савдо қилувчи дўконга бориб, у ердан турли эҳтиёт қисмлар харид қилди. Бу буюмлар билан Тошкентга қайтиб, Отчопарда жойлашган савдо бозорига борди. Турсунбой давлат нархида 130 сўм бўлган «ЗАЗ» машинасининг ишчи цилиндрини харидорга 150 сўмга пуллаётганида бу ерда ҳозир бўлган фуқаро кийимидаги милиция ходимлари далилий ашё — цилиндр билан қўлга олдилар. Халқ судьяси А. Ҳакимов раислигида бўлиб ўтган Чилонзор район суди ҳайъатининг қарори билан Турсунбой Нурматов давлат фойдасига уч минг сўм миқдорда жарима тўлаб, Андижондан харид қилган эҳтиёт қисмларни ҳам топшириб қўли-ю киссасини енгиллатиб Чирчиқдаги бола-чақаси томон йўл олди. Ана сизга ўйламай қисқа фикр юритиш оқибати.

КАЛИШФУРУШ ҚЎЛГА ТУШДИ

ЧКАЛОВ номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида сайқалловчи бўлиб ишлайдиган, 22 ёшли Асқар Ёрқулов ҳам ўтган йил декабрь ойида Чирчиқ шаҳрига борди-да, у ердаги дўкондан тўртта калишни 36 сўмга (ўша пайтдаги нархда) олиб савдо бозорида харидор А. Ёрқуловга бир жуфтини 50 сўмга пуллаётганида зийрак милиция ходимлари томонидан қўлга олинди. Унга ҳам Чилонзор район халқ суди биносидаги биз юқорида тилга олган Турсунбой Нурматовдан бўшаган қора курсида ўтиришга тўғри келди. Асқар Ёрқулов қилмишидан пушаймонлар бўлиб ҳали сотишга улгурмаган калишларни давлат фойдасига топшириб, қонун йўли билан давлат фойдасига уч минг сўм миқдорида жарима тўлашга мажбур бўлди.

Олибсотарчилик билан шуғулланувчилар кўпинча «Текин томоқ — танга даво» қабилида иш юритадилар. Аммо, бу гал ҳақиқат қарор топиб текин томоқ тешиб чиқди. Ҳаммаданам, обрўларини тўкканларига ачинасан киши.

Маҳкам ҲАКИМОВ.

* *Ҳар тўғрида*

Ярим ўтказгичлар ишлаб чиқарадиган Острова шаҳридаги Тесла электрон фирмаси ўзининг синганлигини эълон қилди.

Энди фабрика ёпилди. Ҳозир давлат олдида унинг 55 миллион кронли қарзи бор.

СУРАТДА: охирги маош тарқатилмоқда.

ЧСТК—РАТА—ТАСС сурати.

Шимоли-шарқий Фукусима префектурасида бундай темир-бетонли «ҳайкал»ларни француз фирмаси Японияниг «Тоҳок» электрли компаниянинг буюртмаси асосида ясамоқда. Қуёш нурини кесувчи бу олти темир-бетон қурилма электростанция қурилишида ишлатилиб, японлар учун 2,5 миллиард иен тежаш имконини беради.

Киодо — ТАСС.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ҳаво йўллари

«УЗБЕКИСТОН ҲАВО ЙУЛЛАРИ»НИНГ ХАЛҚАРО АВИАЙУЛЛАРИ — БЕКАМУ КУСТЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК ДЕМАКДИР!

Истамбул, Деҳли, Жидда, Тель-Авив, Шаржа, Куала-Лумпур, Урумчи, Карачи-Узбекистон авиакомпаниясининг пўлат қушлари ана шу шаҳарлар бағрига «юмшоққина» қўниб ўтиладиган бевосита рейсларни амалга оширадилар.

Ушбу рейсларда ҳаво йўловчиларига жаҳон стандартлари даражасида аъло сифатли хизмат кўрсатилади.

Замонавий ТУ-154, ИЛ-62, ИЛ-86 ҳаво лайнерлари қанотида Сиз учун нуфузли меҳмонхоналардагидай қулайлик ва шинамлик ҳамда худди ўз уйингиздагидек хотиржамлик кайфиятини таъминлашади.

ҒАРОЙИБОТЛАР дейсизми? Шарқнинг бетакрор манзаралари ва ноёб меъморлик обидалари туркумлари ҳали шу пайтга қадар ҳеч кимни лоқайд қолдирган эмас.

ҚОРЧАЛОНЛИКМИ? Бу ёғидан ҳам кўнглингиз хотиржам бўлаверсин. Ҳам хусусий, ҳам олий даражадаги энг манфаатли ишбилармонлик ва савдо алоқалари амалга оширилади.

ИСТИРОҲАТМИ? Бундай дам олиш куч-қувватингизни ошириб, маънавий қудратингизни юксалтиради.

ШАРҚ СИРЛАРИГА ЭЛТУВЧИ ЙУЛ «УЗБЕКИСТОН ҲАВО ЙУЛЛАРИ» ОРҚАЛИ УТАДИ!

УЧИШ ВАҚТИ — МАҲАЛЛИЙ

БАРЧА ЗАРУР МАЪЛУМОТЛАРНИ СИЗ АВИАКОМПАНИЯНИНГ ПРОЛЕТАР КУЧАСИ, 41-УЙДА ЖОЙЛАШГАН ХАЛҚАРО БУЛИМИДАН ОЛАСИЗ.

ТЕЛЕФОН: 32-73-77.

АВИАРЕКЛАМА

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги
М. Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат филармонияси

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

23 ВА 25 СЕНТЯБРЬ СОАТ 18.00 ДА СИМФОНИК КОНЦЕРТЛАР МАВСУМИНИНГ ОЧИЛИШИ

23 сентябрда

Людвиг ван БЕТХОВЕН
Фортепиано учун 5-концерт
Тўққизинчи симфония

25 сентябрда

М. ТОЖИЕВ. 17-симфония

Н. ҒИЕСОВ. Фортепиано учун концерт-мақом (1-ижро)

М. БОФОЕВ. 4-симфония (А. Навоийнинг 550 йиллигига бағишланган)

Ижрочилар:

ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ,
ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ХОР КАПЕЛЛАСИ

Дирижёр — Ўзбекистон халқ артисти, профессор
ЗОҲИД ҲАҚНАЗАР

Хормейстер — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
АҲАД ҲАМИДОВ

Солистлар:
Ўзбекистон халқ артисти
ҚУРҚМАС МУҲИДДИНОВ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар:
ОФЕЛИЯ ЮСУПОВА, ОЛЬГА АЛЕКСАНДРОВА, ДИЛОРОМ ЁҚУБОВА, РАҲМАТЖОН ЛАТИПОВ, АДИБА ШАРИПОВА, РУСТАМ ҚАРИМОВ.

Чипталар сотилмоқда.

МУҲТАРАМ ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ВА РАДИОТИНГЛОВЧИЛАР!

Ўзбекистон ҳудудида намойиш этиладиган барча телекўрсатувлар ҳамда радиоэшиттиришлар ҳақида олдиндан батафсил маълумот бериб борувчи республикадаги яккаю-ягона нашр —

«ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ ВА КУРСАТАМИЗ»ГА

1993 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА
ОБУНА БАҲОСИ: бир ойга — 8 сўм 75 тийин.
бир йилга — 105 сўм.

Нашр кўрсаткичи — 75490.

Обуна «Союзпечать» ташкилотлари ҳамда алоқа бўлимларида чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Мабодо, жойларда обунани расмийлаштириш билан боғлиқ саволлар туғилса, «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг Матбуот тарқатиш агентлигига (телефони: 33-58-72) ҳамда Ўзбекистон Алоқа вазирлиги Республика Матбуот тарқатиш марказига (телефони: 33-60-78) ёки ҳафтанома таҳририятига (телефони: 33-32-93) мурожаат қилишингиз мумкин.

ЎЗБЕКИСТОН ҳаво йўллари

ДАВЛАТ, ТИЖОРАТ КОРХОНАЛАРИ, ФИРМАЛАР ДИҚҚАТИГА!

«УЗБЕКИСТОН ҲАВО ЙУЛЛАРИ» авиакомпанияси ТОШКЕНТ—ШАРЖА—ТОШКЕНТ йўналиши бўйича ЧАРТЕР ЮК ТАШИШ РЕЙСЛАРИНИ БОШЛАЙДИ.

Рейслар ойда икки марта (2- ва 4-ҳафта) чоршанба кунлари — у ёққа, пайшанба кунлари — орқага йўсинида ИЛ-76 самолётида бажарилади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-75-86, 32-73-77.

Ташкилотлар, корхоналар ва кооперативларнинг раҳбарлари диққатига!

«ШАРҚ» НАШРИЕТ МАТБААЧИЛИК ҚОНЦЕРНИ

идора китоблари, ҳар хил ён дафтарчалар, китобча ҳолига келтирилган босма иш қоғозлари, конспектлар ёзиш учун дафтарлар ва бошқа қоғоз маҳсулотларини

ТАЙЕРЛАБ БЕРАДИ ВА СОТАДИ

Маҳсулотлар олдиндан ҳақ тўлаш шартларида ва нақд пулга сотилади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Ленинград кўчаси, «Шарқ» нашриёт - матбаачилик концернининг хизмат биноси.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 33-58-72, 33-50-75, 33-84-78, 33-80-07, 33-90-50.

СОТИЛАДИ

● Зудлик билан барча қулайликларга эга бўлган уй сотилади. Телефон: 47-13-48.

РЕПЕТИТОР КЕРАК

● Инглиз ва араб тилларини ўргатадиган малакали репетитор керак. Машғулотлар ўзбек тилида олиб борилади. «Октябрь» даҳасида истиқомат қиламан. Телефонлар: 48-16-24, 48-15-62 (иш), 47-43-51 (уй).

«ШАРҚ» НАШРИЕТ-МАТБААЧИЛИК КОНЦЕРНИ

корхоналардаги амалий иш тажрибасига эга бўлган ва ўзбек ҳамда рус тилларини биладиган малакали ҳуқуқшуноси ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

«Ўзбекбирлашув»га қарашли Тошкент посилка базаси маъмурияти база бош ҳисобчисининг ёрдамчиси Г. Ю. Уразалиевага онаси

Гулнора УСМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси.

■ Нашр кўрсаткичи 64690 ■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.30. © Буюртма Г—345 ■ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10